

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, KOVO – MARCH 12, 2011 • Vol. CII Nr. 40

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-11-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Gavėnia prasideda gerais darbais – 6 psl.

- Kovo 11-oji ir atgaila
- Išeivijos naujienos
- Nepavykus dvigubą pilietybę emigrantams įteisinti
- Kai verkia ne vienas...
- Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji Rochester, NY
- Iš ateitinių gyvenimo
- Mirė žmogus, kurį mažai kas pastebėjo
- Sportas
- Apžvalgos

Valiutų santykis
1 USD — 2.50 LT
1 EUR — 3.45 LT

Čikagoje – filmo „Knygnešiai“ pasaulinė premjera

Čikaga („Draugo“ info) – Kovo 8 dieną, antradienį, Beverly Arts Center įvyko režisieriaus Jeremiah Cullinane sukurtu filmo apie Lietuvos knygnešius pasaulinė premjera. Filmą „Smuigléiri Leabhar / Knygnešiai / Book Smugglers“ čikagiškiams buvo parodytas kaip kasmetinio XII Čikagos airių filmų festivalio dalis.

Jame airių poetas Gearóid Mac Lochlainn kartu su lietuvių dramaturgu Albertu Vidžiūnu seka Lietuvos knygnešių pėdomis, apsilankydami ne tik Lietuvos kaimuose, bet ir buvusioje Prūsijoje, dabartiniame Kaliningrade. Filmą, kuris buvo filmuojamas Lietuvoje, parėmė BBC-NL, TG4, LRT, padedant ILBF, BAI ir MEDIA.

„Smuigléiri Leabhar / Knygnešiai / Book Smugglers“ dar šį mėnesį pamatys Dublino, kur bus rodomas Irish Film Institute, žiūrovai. Kovo pabaigoje jis bus rodomas Cape Town filmų festivalyje „Cape Winelands Film Festival“, taip pat Vilniaus „Kino pavasaryje“. Balandžio mėne-

Po filmo į žiūrovų klausimus atsakinėjo režisierius Jeremiah Cullinane. Nuotraukoje jis kalbasi su Audra Kubiliūte-Dauliene.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

šį filmą apie XIX amžiaus Lietuvos knygnešius pamatys Belfast filmų festivalio ir Celtic Media Festival dalyviai.

JAV viceprezidentas lankėsi Rusijoje

Maskva (BNS) – Maskvoje lankėsi JAV viceprezidentas Joe Biden. Per trijų dienų apsilankymą Rusijos sostinėje J. Biden vedė derybas su ministru pirmininku Vladimir Putin, taip pat susitiko su Rusijos teisių gynėjais ir opoziciniais politikais, tarp kurių buvo Vladimir Ryžkov, Boris Nemcov, Gari Kasparov, Grigorij Javlinski ir Leonid Gozman.

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin pasiūlė JAV viceprezidentui įvesti bevizį režimą tarp Rusijos ir JAV. J. Biden pavadino bevizio režimo su Rusija įvedimą gera mintimi. Rusija jau ilgą laiką bando įtikinti ES panaikinti tarp bendrijos

ir Maskvos vizų režimą, tačiau kol kas Rusijos pastangos nebuvo labai vaisingos.

Per JAV viceprezidento viešnagę Rusijos sostinėje buvo svarstomas ir JAV prezidento apsilankymo Maskvoje klausimas.

Kalbėdamas Maskvos valstybiniame universitete MVU studentams JAV politikas kritikavo verslo klimą Rusijoje. J. Biden rėmėsi keliomis daug atsiliepiamų sukėlusiomis pastarojo laiko bylomis: buvusio „Jukos“ vadovo Michail Chodorkovski teismu, fondo „Hermitage Capital“ teisininko Sergej Magnitski mirties Maskvos tardymo izoliatoriuje tyrimu ir

opozicinių akcijų Triumfo aikštėje dalyvių persekiojimu.

Viceprezidentas taip pat pareiškė, kad Rusijos ir JAV santykių „perkrovimas“ vyksta. Pasak jo, per B. Obama prezidentavimo laiką Rusijos gyventojai ir amerikiečiai ėmė kur pas palankiau žiūrėti vieni į kitus.

Be to, Amerikos viceprezidentas pareiškė, kad pritaria siūlymui sukurti bendrą su Rusija priešraketinę gynybą, bet pažymėjo, kad tai pasiekti bus nepaprastai sudėtinga.

J. Biden savo apsilankymo Rusijoje metu dar kartą pabrėžė Washington nesutarimus su Maskva dėl politikos, susijusios su Tbilisiu.

Tarp piešinių konkurso nugalėtojų – ir ČLM mokinys

Vilnius (URM info) – Pasitinkant Kovo 11-ąją – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija paskelbė 2010 m. organizuoto, Žalgirio mūšio 600 metų sukakties minėjimui skirtą, piešinių konkurso „1410 – Žalgirio mūšis“ laimėtojus.

Konkursas, kuriame dalyvavo 85 vaikai iš 10 užsienio valstybių, buvo skirtas skatinti istorinio įvykio pažinimą, išiminti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, ugdyti patriotizmą ir pasididžiavimą Lietuva, kūrybiniais darbais įamžinti Žalgirio mūšio atminimą. Vienu iš konkurso laureatų tapo Čikagos lituanistinės mokyklos 1 klasės mokinys Paulius Gusčius. Jo piešinys pateko tarp geriausiųjų 4–7 metų amžiaus vaikų grupėje.

Piešinių konkurso darbus vertino Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento sudaryta komisija. Visi konkurso dalyviai bus apdovanoti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis.

Pauliaus Gusčio piešinys „Kryžiuočiai pasiduoda“, Čikagos lituanistinė mokykla.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Jeigu kas nors vis pasmalsaudavo, kaip LR prezidentė Grybauskaitė žiūri į JAV ir JAV lietuvius, dabar atsakymų gali paieškoti šią savaitę pasirodžiusiame „WikiLeaks“ dokumente, kuriame JAV ambasados Vilniuje darbuotojai apžvelgia Grybauskaitės pirmuosius šešis mėnesius. Ten rašoma, jog nors prezidentė JAV praleido keletą metų, skirtingai nei jos pirmtakas, ji nėra instinktyvi JAV šalininkė ir sąjungininkė, todėl jos durys nėra atdaros kiekvienam aukštam JAV pareigūnui. JAV diplomatai taip pat pastebi, jog ji yra nusivylusi JAV lietuviams, mat jie neįgyvendino pažado po 1990 metų realiomis investicijomis prisidėti prie Lietuvos atstatymo. Būtent pastarasis požiūris ir nulėmė jos sprendimą nevykti į praėjusiais metais vykusį US-Baltic Foundation pokylį Washington, DC – teigia diplomatai. Dokumentu minima planuojama Grybauskaitės kelionė į DC šių metų kovo mėnesį. Jeigu ji įvyks ir prezidentė turės progą susitikti su JAV lietuviams, temų diskusijoms, manau, tikrai nepritrūks.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
! Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
! Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Kovo 11-ąją susirinkdami dėkoti Dievui už Nepriklausomybės dovaną, kiekvienas atsiņšame savų išgyvenimų dėl atgautos laisvės ir dabarties sunkumų. Vieni yra išlaikę nepajudinamą įsitikinimą, kad prieš dvidešimt vienerius metus atkurta Lietuvos Nepriklausomybė buvo didelė Dievo dovana, kiti šiuo pasirinkimu abejoja, o treči su anuometiniu Kremliaus vadovu liūdi dėl sovietinės imperijos griūties.

Nei laisvė, nei tikėjimas į Dievą negali apsaugoti nuo išbandymų ir didelių sunkumų, kuriuos šiandien patiria daugelis Lietuvos žmonių. Mes tapome laisvi, būdami laisvei nepasiruošę. Prieš Kovo 11-ąją joks Mozė nevedžiojo mūsų keturiasdešimt metų po dykumą, kad būtume galėję pasiruošti laisvam gyvenimui. Dėl to šiandien turime daryti atgailą už visus klaidingus žingsnius.

Laisvė yra didelė, bet sunki Dievo dovana, leidžianti rinktis ne tik gerį, bet ir blogį: galima mylėti žmones ir jiems daryti gera, bet galima rūpintis tik savo pinigine. Juo daugiau žmogaus širdyje yra vergo dvasios, tuo jis yra didesnis savanaudis ir kartu nepajėgus rinktis gėrio – dėl to visi ir kenčiame.

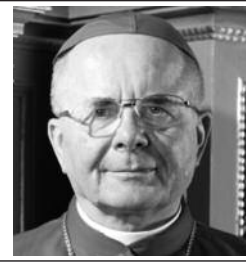
Kovo 11-ąją Dievas mus pašaukė žengti į laisvą gyvenimą – savo protu, valia ir rankomis kurti tokį gyvenimą, kad visiems būtų jauku ir saugu. Pašaukė, bet nepanaikino galimybės rinktis gerį ar blogį. Paliko mums atsakomybę už Lietuvos dabartį ir ateitį.

Vieni kovojo su blogiu ir elgėsi atsakingai. Deja, netrūko ir tokių, kurie nuo pirmųjų Nepriklausomybės dienų pasirinko nesąžiningumą, netiesos ir nusikaltimų kelią. Jie vogė, ką tik galėjo, ir jų rankose atsidūrė didelė dalis Lietuvos žmonėms priklausančio turto. Jie užvaldė didelę dalį visuomenės žiniasklaidos priemonių, kad šios tarnautų jų savanaudiškiems tikslams.

Tačiau tai, kas šiandien vyksta pas mus, nėra kokia nors išimtis. Šventojo Rašto Koheleto knygoje skaitome: „Kas buvo, vėl bus; kas įvyko, vėl įvyks. Po saule nėra nieko nauja!“ (Koh 1, 9). Blogis pasaulyje yra gyvas nuo pirmųjų tėvų apsisprendimo klausyti ne Dievo, bet gundytojo, nuo apsisprendimo siekti laimės bet kokia, net nuodėmės, kaina. Šiandien matome, kaip blogiui augti ir

Kovo 11-oji ir atgaila

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

vieninteliai esame bevilčiai ir kad vienintelė išeitis – bėgti iš Lietuvos.

Mes nesame bevilčiai, nes dauguma lietuvių yra tikintys. Juk Kristus yra pasakęs, kad tikėjimu gyvenantis žmogus savo gyvenimą stato ant uolos. Tiesa, daugelio tikėjimas yra nusilpęs ir tuo galima paaiškinti, kodėl tarp šiandienų pesimistų nemažai sutinkame ir tikinčių žmonių. Jei pirmosios Nepriklausomybės pradžioje Šventojo Sosto atstovas, stebėjęs mūsų šalies gyvenimą, teigė, kad lietuviai yra pamaldūs, bet stokoja tikėjimo pažinimo, tai ką kalbėti apie posovietinę kartą, patyrusią prievartinę ateizaciją ir šiandien stokojančią gilesnio savo tikėjimo pažinimo?

Jėzus Kristus atėjo į pasaulį, prisiėmė žmogaus prigimtį, kad nugalėtų nuodėmę ir įtvirtintų viltį gėrio pergale. Kai Jėzui mirštant ant kryžiaus atrode, jog blogis galutinai laimi, iš tikrųjų buvo pakirstos jo šaknys. Kur gyvena į Kristų tikintys žmonės, ten negali būti vietos kokiai nors nevilčiai. Todėl Kovo 11-ąją visuomet galime švęsti viltingai, bet drauge visi ir kiekvienas įsipareigodami būti laisvės šaukliais ir nešėjais.

Nuo ko pradėti? Bažnyčia nuolat kviečia žmones į atgailą – į savo gyvenimo keitimą. Visų pirma kviečia keisti klaidingą mąstymą, jog visiškai laimei užtenka patenkinti savo norus. Iš tikrųjų laimingais tampama tada, kai turima drąsos dėl Dievo ir gėrio pergalės ne tik darbuotis, bet ir išverti visokius sunkumus. Kaip čia neprisiminti Kristaus žodžių: „Kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją, o kas pražudys dėl manęs savo gyvybę, tas ją išgelbės“ (Lk 9, 24).

Atėjome į Kovo 11-ąją tik todėl, kad turėjome žmonių, pasiryžusių už laisvę sudėti bet kokias aukas. Dabar laisvę reikia įtvirtinti. Tai padarysime tik pasiryždami ne vaikytis klaidingų laimės mirazų, bet eiti Kristaus žodžio ir pavyzdžio rodomu keliu. Suteik, Viešpatie, mums malonę neišklysti iš šio kelio.

Rankose turiai ką tik gautą antrąjį šių metų „Pasaulio lietuvių“ (PL) numerį. Jo spalvotame viršelyje puikuojasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos ir atstovybės Vilniuje narės, aptarenčios reikalus PLB atstovės Lietuvoje Vidos Bandis bute: Virginija Grybaitė, Jūratė Caspersen, Ramutė Žukaitė, Regina Narušienė, Vida Bandis ir Dalia Henke. Vida Bandis (Gaškaitė) buvo mano klasiokė Muncheno lietuvių gimnazijoje. Visos moterys, apsirengusios juodais rūbais, bet su šypsena veiduose. Galiniame žurnalo viršelyje trys vyrai – visi kunigai – irgi juodai apsirengę, su sutanomis. Viduje daug įdomios medžiagos, įskaitant dr. Inos Čepėnaitės-Užgiriienės straipsnį apie psichologinius veiksnius, skatinančius dalyvauti lietuviškoje veikloje. Ir vėl turiau progą „pasiblizginti“: I. Čepėnaitė buvo mano klasiokė University of Illinois (Navy Pier), kur du semestrus lankėme tą pačią vokiečių kalbos klasę.

Kiekviename PL numeryje pateikiamas kraštų LB sąrašas, su jai vadovaujančio asmens pavarde ir adresu. Nors nesakoma, kad pavardės yra kraštų pirmininkų, spėju, kad taip yra. Šiame numeryje išvardyta 40 kraštų. Visiems kraštams duodama tik po vieną asmenį, išskyrus Kazachstaną, kur pateikiamos dvi pavardės (vyriškos), viena – atstovauja Lietuvių kultūros draugijai „Aidas“, o antroji – Lietuvių bendrijai „Lituanika“. Atidžiau pasižiūrėjau į kraštų pirmininkų pasiskirstymą pagal lytį. Devyniolikoje kraštų pirmininku yra vyras, o likusiuose 21 krašte – moteris. (Kazachstanui daviau tik vieną vietą, nors sąraše pateikiamos dvi pavardės.)

Po poros dienų gaunu el. laišką iš PL redaktorės Audronės Škiudaitės, dėkojančios už nusiųstus rašinius. Pasidalija ir naujiena: „Gal girdėjote, kad nuo balandžio numerio PL perima Anglijos jaunimas. Džiaugiuosi, kad gaunu pamainą.“ Anksčiau redaktorė guodėsi, kad „dažnai pusę žurnalo tekdamo prirašyti pačiai... Girdžiu, jaunimas Anglijoje subūrė kolektyvą ir parašė verslo planą.

Iševijos naujienos

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Duok Dieve, kad jam pasisektų. Svarbiausia – pažadinti naują kartą.”

Ką tik skaitėme džiugią žinią, kad JAV LB Švietimo taryba šįmet „Gintarinio obuoliuko” apdovanojimą skyrė Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont, IL) mokytojai Erikai Kunickienei. Pranešime rašoma, kad „Šį apdovanojimą gauna tik vienas – geriausias iš geriausių ir tik kartą metuose.” MLM šiais metais apdovanojimui pasiūlė aštuonis iš gausaus puikių mokytojų būrio. Visos aštuonios yra moterys. Puiku! O kur šaunieji vyrai, jeigu tokių yra? Prisiėdu prie straipsnio autorės Astos Zimkienės sveikinių Erikai Kunickienei ir linkiu kūrybinių jėgų, sveikatos ir daug sėkmingų metų Maironio mokykloje!

Rankoje turiau penkių organizacijų laiškus, pranešimus ar sveikinimus su išvardytais įvairias pareigas einančiais asmenimis. Dabartinėje JAV LB Krašto valdyboje turime 15 asmenų, iš jų 6 yra vyrai, o 9 moterys. Pirmininkas yra vyras. Ateitininkų namų laiško parašėte išvardyta 10 pavardžių, 7 iš jų yra moteriškos. Pirmininkė – irgi moteris. Pasaulio lietuvių centro bendralaiškio parašėte radau 19 pavardžių, iš jų 5 – moteriškos. Tarybos ir valdybos pirmininkai yra vyrai. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Vasario 16-osios dienos sveikinime išvardyta 10 pareigūnų ir darbuotojų, neskaitant trijų LTSC garbės pirmininkų. Tarybos ir valdybos pirmininkai yra vyrai. Iš dešimties 6 yra vyrai, 4 – moterys. Lituanus Foundation, Inc. taryboje, valdyboje, redakcijoje ir administracijoje radau 21 pareigybę. Kai kurie žmonės eina net po tris pareigas. Skirtingų pavardžių buvo 15–8 iš jų yra moteriškos, likusios – vyriškos.

Sudėjus visus gautus duomenis, įskaitant ir PLB kraštų pirmininkus, 6 išvardintose grupėse susidarė 109 pavardės. Iš jų 55 yra vyrai ir 54 moterys. Iš dalies tai atsako į mano anksčiau keltą klausimą, pristatant „Gintarinio obuoliuko” laimėtoją. Matyt, vyrų perteklius tarp lituanistinių mokyklų mokytojų

Nukelta į 5 psl.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Lietuvos Respublikos Seimas 2010 m. gruodžio 2 d. su prezidentės Dalios Grybauskaitės pataisomis priėmė naujos redakcijos Pilietybės įstatymą. Priimtas įstatymas nesuteikia galimybės atkurtos nepriklausomos Lietuvos emigrantams, išvykusiems į Europos Sąjungos ar NATO šalis ir priėmusiems gyvenamojo krašto pilietybę, išlaikyti turimą Lietuvos pilietybę. Balsuojant Seime pritrūko balsų atmesti prezidentės veto ir įteisinti Seimo anksčiau priimtą įstatymą, leidusį išplėsti dvigubos pilietybės atvejus.

Dvigubos pilietybės įstatymą Seime kuravusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdyba kritiškai vertino Seimo narių prisitaikymą prie Prezidentės diktato. Kad Seime dvigubą pilietybę įteisinantis įstatymas būtų priimtas be pakeitimų, balsais parėmė vos 55 Seimo nariai, o reikėjo ne mažiau nei 71 balso. Pritardami prezidentės veto ir jos pasiūlytomis pataisoms, 65 Seimo nariai balsavo už, 21 prieš, 40 susilaikė.

2011 m. sausio 5 d. „Drauge“ išspausdintas PLB valdybos pirm. Reginos Narušienės straipsnis „Lietuvos pilietybės įstatymas, įsigaliosiantis 2011 m. balandžio 1 d.“, smulkiai paaiškina dvejus metus trukusį Pilietybės įstatymo kūrimą. Seimo nariams pradžioje dvigubos pilietybės klausimui entuziastingai pritarus, laikui bėgant, Seime vyko pažiūrų kaita. Ilgainiui dalis dvigubos pilietybės rėmėjų lengvai perbėgo į prezidentės pusę, kiti balsavo „susilaikau“. PLB valdyba Seimo narių balsavimo duomenis sugrupavo pagal politinių partijų pasiskirstymą. Duomenys ryškiai liudija Seimo narių principinio nusistatymo stoką. (Minimas R. Narušienės straipsnis yra išspausdintas ir žurnalo „Pasaulio lietuvis“ 2011 m. vasario mėn. laidoje. Norintiems balsavimo duomenis giliau išstudijuoti, nevėlu straipsnį perskaityti „Pasaulio lietuvyje“ arba, turint internetą, „Draugo“ svetainėje www.draugas.org („Archyvai“).)

Kodėl nebuvo priimtas PLB valdybos siūlytas dvigubos pilietybės išplėtimo įstatymas? Vienam požiūriui atstovaujama Kanadoje gyvenanti Angelė Laučiūtė, kurios eilėraštis „Pilietybės įstatymo tremtiniam“ buvo išspausdintas š. m. sausio 5 d. „Drauge“, šalia R. Narušienės straipsnio. Pacituošiu du eilėraščio posmus:

*Aš laiduju Lietuvą savo –
Skausmingai, kaip motinos širdį.
Ją priešai savi okupavo
Ir mariose vargo prigirdė.*

*Ji šiandien – kaip kryžius sugriuvęs.
Nedorėliai valdo ir teisia.
Ir nuosprendį skelbia lietuviui –
Neturit į Lietuvą teisės.*

Tai kraštutinė pažiūra, dažnai nugirstama iš ne vieno trečiabangio lūpų. Kiti pareiškia nemažiau poetiškai: „Mus Lietuva išdavė – į svetimus kraštus duoneliauti išvarė.“ Kur kas labiau apgalvotai aiškina PLB atstovė Lietuvoje Vida Baudis: „Kad iš Lietuvos išvažiuotų lietuviai galės čia balsuoti, yra tik baimė mūsų politikų, kurie galvoja, kad ne už juos balsuos“ („Draugas“, 2010 m. gruodžio 3 d.).

Nėra abejonės, kad amerikietiškas posakis „All politics is local“ (visa politika yra vietos politika) tinka ir Lietuvai. Per 20 nepriklausomybės metų beveik pusė milijono lietuvių emigravus į užsienį, partijų ir frakcijų vadovai į Lietuvos rinkimuose balsuojančius emigrantus ima žiūrėti kaip į būsima (dar iki šiol nepanaudotą) pavojingą jėgą. Įdomu, kad balsuojant už prezidentės pateiktą Pilietybės projektą, anksčiau dvigubą pilietybę noriai rėmę premjeras Andrius Kubilius ir Seimo pirmininkė Irena Degutienė balsavo „susilaikau“. Sunkiai suprantamas ypač I. Degutienės „susilaikymas“, kai šiuo metu visų užsienyje balsuojančių piliečių balsai yra priskiriami jos atstovaujamai Naujamiesčio (Vilniaus) rinkiminei apygardai. Matyt, politikės apsispręsta, kad jos apygardoje balsuojantiems emigrantams sudarant apie 40 proc. balsuotojų, „susilaikymas“ būsimuo-

Nepavykus dvigubą pilietybę emigrantams įteisinti

ALGIMANTAS S. GEČYS

se Seimo rinkimuose problemų ją perrenkant nesudarys. I. Degutienė be jokios abejonės žino, jog, renkant paskutinįjį Seimą, balsavo vos apie 13,000 užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių. Kiek daugiau – apie 15,000 – balsavo renkant Lietuvos prezidentą paskutiniuose rinkimuose.

Kad dvigubos pilietybės įstatymo nepavyko įteisinti, dalis kaltės priskirtina ir dabartinei PLB valdybai. Dvejus metus jos vadovautasi nuostata: „Lietuvos Konstitucija suteikia prigimtine, t. y. gimstant įgyjamą, teisę į Lietuvos pilietybę lietuvių kilmės asmenims ir jų palikuonims, ir ji negali būti atimta.“ („Draugas“, 2011 m. sausio 5 d). Skambi tai frazė, nebūtinai atspindinti Lietuvos Konstituciją. Kur kas tikslingiau PLB valdyba būtų elgusis, jei emigrantui, įgijusiam svetimoms valstybės pilietybę, teisė likti Lietuvos valstybės piliečiu būtų sąlygojama ne šūkiu, o konkrečiais išipareigojimais Lietuvos valstybei. Nejutau, kad PLB valdyba ar dvigubos pilietybės įstatymą rėmę Seimo nariai būtų konkrečiai apie kokius nors išipareigojimus Lietuvai kalbėję. Kodėl nereikalauta, kad Lietuvos pilietybę norintys išlaikyti mokėtų atitinkamus mokesčius? Kaip su Lietuvos paso privalomu periodiniu atnaujinimu, sumokant mokesčių? Gal iš piliečio reikalauti kas keleri metai pase įregistruojamo privalomo apsilankymo Lietuvoje? (JAV žalią kortelę turintys gyventojai privalo per nustatytą laikotarpį sugrįžti į JAV). Ar, įvaikinus vaikus iš Lietuvos, užsieniečiai tėvai išipareigotų palaikyti ryšius su vietos lietuvių bendruomene (iš mažosios raidės). Ar to negalėtų būti reikalaujama iš užsienyje gyvenančių ir Lietuvos pilietybę išlaikiusių asmenų? Kodėl nereikalauti, kad svetimų valstybių pilietybę priėmusių ir Lietuvos pilietybę išlaikiusiųjų vaikai lankytų vietovių lituanistines mokyklas?

PLB siekyje įteisinti dvigubą pilietybę taip pat pasigedau motyvacijos. Kodėl Lietuvos žmonėms nebuvo pristatyti ekonominiai rodikliai, liudijantys lietuvių stambią ekonominę paramą Lietuvoje likusiems artimiesiems? Ta parama, ypač dabartinio ekonominio nuosmukio metu, Lietuvai reikšminga. Pagaliau, ar PLB valdyba teisingai elgėsi nekrepdama dėmesio į žymiųjų Sąjūdžio vadovų Vytauto Landsbergio ir Romualdo Ozolo nepritarimą dvigubą pilietybę įteisinti?

Siekiant dvigubos pilietybės įteisinimo, skaudžiai kliūna PLB valdybos neatsižvelgimas į priešai, kurią duoda priimantys JAV pilietybę. Priešais pirmieji sakiniai skamba taip: „Šiuo aš prisiekiu, kad aš neabejotinai ir visiškai išsižadau ir atsisakau bet kokios ištikimybės bei atsidavimo bet kokiam užsienio princui, valdovui, valstybei ar suverenui, kuriam aš priklausiau, būdamas valdininku ar piliečiu...“. PLB valdyboje esantys JAV piliečiai privalėjo apie tai pagalvoti.

Ar nebūtų tikslingiau Seimui, bendradarbiaujant su PLB, sukurti ką nors panašaus, kas daroma kaimyninėse valstybėse, – „lietuvių kortą“, suteikiančią lietuvių kilmės iševiams didžiąją dalį Lietuvos gyventojų turimų pilietinių teisių – prienamą akademinį mokslą, bevizį lankymąsi Lietuvoje, teisę papiginti naudotis valdžios teikiamomis paslaugomis, galimybę įsigyti ūkio ir miško paskirties žemę ir t. t. Vertėtų atsisakyti teisės balsuoti Seimo ir prezidento rinkimuose. Tuo klausimu sprendimas priklauso nuolat krašte gyvenantiems, o ne laikinai jame apsilankantiems. Emigrantui ar jo atžaloms ilgainiui apsigyvenus Lietuvoje, Lietuvos pilietybę galėtų būti atkurta ar naujai įteisinta per vienerius metus ar net ir trumpesnį laiką.

Noriu pasidalinti prieš daugelį metų man papasakotu pokalbiu tarp Cicero telkinyje gyvenusio žymaus politikos prel. Mykolo Krupavičiaus ir jo sutikto kaimyno. „Aš amerikonas!“, – M. Krupavičiui lietuviškai pasididžiavo kaimynas. „O kodėl tu amerikonas?“, – paklausė Krupavičius. „Todėl, kad gimiau Amerikoje.“ Krupavičius: „O kuo būtum, jeigu būtum gimęs tvarte? Ar būtum... kiaulė?“

Pagyvenę Amerikoje įsitikinome, kad lietuvišiais mūsų nepadarо gimimas Lietuvoje, lietuvišiais tėvai ar plačiašakis šeimos geneologinis medis. Jei taip būtų, mūsų laikraščių prenumeratorių skaičiuotume šimtais tūkstančių, į lietuvių bažnyčias sekmdieniais skubėtume, kad spėtume gauti vietą atsistoti. Praskubantys metai ir amerikietiško gyvenimo įtaka neigiamai veikia kiekvieną iš mūsų. Tačiau lietuviškos išlaikymo pavyzdžių netrūksta visose mūsų emigracinėse bangose. Tai nutautėjimui nepasiduodantys lietuviškiečiai. Jie žino, kad tik būdami ištikimaisi savam paveldui, lietuvių tradicijoms ir remdami atkurtą Lietuvos valstybę, pajėgsime išlikti gyvais sau ir Tėvynei Lietuvai. Galima išlikti lietuviškas ir be dvigubos pilietybės!

Algimantas S. Gečys – inžinierius, spaudos bendradarbis, veiklus JAV LB ir PLB darbuotojas. Trimis skirtingais laikotarpiais (iš viso aštuonerius metus) yra buvęs JAV LB Krašto valdybos pirminku.

LAIŠKAI

FAKTAI

Atsakant į 2011 m. kovo 12 d. „Drauge“ išspausdintą Liginos Tautkuvienės straipsnį apie naujos lituanistinės mokyklos Čikagoje atidarymą, būtų gerai, jei žurnaliste, prieš pateikdama straipsnį spaudai, pasitikrintų savo žinias. Žurnalistai turėtų skelbti faktus, o ne savo nuomonę.

L. Tautkuvienės straipsnyje pateikta daug neteisingų faktų: 1. Į autorės teiginį, jog „Juolab kad ČLM, kur mokosi apie pusšimtis mokinių“, atsakome – šiais mokslo metais ČLM lanko 386 mokiniai ir tai yra daugiau nei 2 kartus daugiau nei pateikia L. Tautkuvienė; 2. Žurnaliste naujai atidaromos pradinės mokyklos programą mano prilyginti Vasario 16-tos gimnazijos Vokietijoje programai: „Programa, kaip ir Vokietijos Vasario 16-tos gimnazijoje, su papildomo meninio ugdymo klasėmis.“ Manau, kad toks lyginimas – pradinės šeštadieninės (keturių valandų) ir kasdieninės gimnazijos (keturiasdešimt valandų) mokymo programų – klaidina skaitytoją. Taip, Vasario 16-tosios gimnazijoje meninis ugdymas sudaro didelę ir svarbią dalį mokymo programoje, tačiau pagrindinė jo užduotis – kad mokiniai, išėję mokymo programą, pasiruoštų abiturų egzaminams ir sėkmingai įstotų į universitetus; 3. L. Tautkuvienė anksčiau parašytame straipsnyje („Draugas“, 2011 m. sausio 29 d.) apie naujos mokyklos kūrimą išvardijo keletą mokytojų pavardes, kurie neva dirbs naujojoje mokykloje. Kai kurie mokytojai, paminėti tame straipsnyje, nežinojo, kad jie dirbs mokykloje, apie kurią net nežinojo; 4. Autorė rašo: „ČLM gali būti draudžiamas Dievo vardas“. Manau, kad seselė Laimutė Kabišaitytė, kuri jau daugelį metų moko ir ruošia ČLM mokinius Pirmajai komunijai greičiausiai nesutiktų su tokiu pasakymu. O kaip kun. Antanas Gražulis, SJ, mokyklos dvasios vadovas, atnašauja šv. Mišias, Susitaikymo pamaldas, neminėdamas Dievo vardo? Kaip išklauso mokinių išpažintį prieškalėdiniu ir priešvelykiniu metu? Beje, kiek suprantu, net ir liuteronai tiki į Dievą.

Tad kyla klausimas: ar straipsnis tyčia parašytas tam, kad sukeltų visuomenės reakciją? Labai gaila, jei taip, nes lituanistinių mokyklų tikrai reikia, taip, kaip ir teisingų faktų, kurie neskaldytų visuomenės, o ją burtų į vieną lietuvišką šeimą.

Jūratė Dovilienė,
ČLM direktorė

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Verki ne vienas...

JUOZAS GAILA

Pereitais metais persiritau per savo gyvenimo aštuoniasdešimtmetį. Paprastai nekreipiu jokio dėmesio į savo gimtadienius, nešvenčiu jų, neprisiminčiau nei dukros, nei žmonos gimtadienių, jei jos neprimintų, taigi nešvenčiau ir savo jubiliejaus. Tačiau esu įpratęs metų pabaigoje ir pradžioje permašyti nueitą kelią ir ypač tik ką besibaigiančius metus. Nebuvo man praėję metai kuo nors ypatingi, išskyrus pažįstamų mirtimis ar jų sunkiomis ligomis. Bet prie to jau esu pripratęs. Nuliūstu apie tai išgirdęs telefonu ar perskaitęs laikraštį, bet žinau, kad tai neišvengiama ir kad mano eilė – čia pat.

Deja, yra žinių, prie kurių bent aš negaliu priprasti. Pereitų metų spalio 28 dienos „Drauge“ dr. Antanas Klimas laiške išvardijo daug negerovių Lietuvoje, dėl kurių jis kasdien verkiąs. Į tai atsiliepė Arvydas Barzdukas, teigdamas, kad bando jį ir save raminti. O ramina kai ką patikslindamas, bet be emocijų ir net su truputėliu sarkazmo. Dr. Klimas verkiąs, kad jau 575,000 lietuvių apleidė Lietuvą, o Vilnius nieko nedaro; kad Rusijoje dar 120,000 jų gyvena ir nenori grįžti; kad Lietuvos studentai tūkstančiais lekia mokslo semtis kitur, 76 proc. jų neketina grįžti. Galia jį paguosti, kad jis ne vienas verkia, verkiu ir aš. Ak, ne byrančiomis ašaromis, juk išsiverkęs jas nusišluostai, ir skausmas praeina, bet skausmas dėl apleidžiančių tėvynę verčiantis jį verkti niekada nepraeina.

Man bedirbant PLB atstovybėje Vilniuje, apsilankė jauna moteris su dviem gražiai aprengtais vaikučiais su prašymu sudaryti jos šeimai galimybę išvykti į Australiją ar kitą Vakarų kraštą, nes ji nori savo vaikučius „apsaugoti nuo blogybių, nedorybių, bado, nusivylimo, kuris vis kaskart artinasi...“. Atsinešė ji ir laiškus iš klebono ir net vyskupo, kuriuose ji pristatoma kaip gera, darbšti, puiki moteris, „sunkiai besiverčianti, kaip ir daugelis dabar Lietuvoje“, dar pridėdant, kad „Lietuvoje labai sunki materialinė (ekonominė) padėtis, taip pat ir dvasiniu požiūriu – mūsų krašte labai reikalingas atgimimas, kuris dar tik aušta“. Prislėgė mane tada ne tik tos moters noras palikti Lietuvą, bet ir klebono ir ypač vyskupo elgesys. Ganytojas nori išsiųsti iš Lietuvos motinas su vaikučiais, kai jo vyskupijoje tuštėja bažnyčios. Atsakiau abiem dvasiškams piktu laišku. Jokio atsakymo negavau.

Aišku, tuo laiku net negalvojau, kad tai tik pradžia, net košmarishkame sapne nebūčiau sapnavęs, kad Lietuvą apleis šimtai tūkstančių šeimų ir su vaikais, ir be vaikų, kad motinos paliks net mažamečius savo tėvams, seneliams auginti. Ar būčiau patikėjęs, kad lietuvė motina didžiulisis, jog dukra ištekėjo už užsie-

niečio, ar būčiau patikėjęs, kad senelė patars anūkei susirasti žymiai vyresnį už save užsienietį, nors jo ir nemylint, kad Lietuvos moksleivis svajos kuo greičiau baigti vidurinę, kad galėtų vykti į užsienį? Perdedu? Deja, ne. Turiu sutikti su A. Barzduku, kad niekas negali pasakyti, ką Vilnius, t. y. valdžia, turėtų daryti, kad lietuviai neapleistų savo krašto. Ir iš tiesų, ką valdžia turėtų daryti? Juk lietuvis pradėjo bėgti iš savo tėvynės nuo pat pirmos dienos jai atgavus laisvę ir nepriklausomybę. Bėgdamas jis keikė valdžią, nors laisvuose rinkimuose ją išsirinko. Keikė politines partijas, bet jis tų partijų, partijų patys prisikūrė. Bepigu A. Barzduku, jis labai lakoniškai apibendrina: „Paprastai, koks ‘eilinis žmogus’, tokia ir valdžia. Ar verksime, ar neverksime, taip dažniausia yra.“

O jei pagrindinė to bėgimo priežastis yra bloga ekonominė padėtis ir nedarbas Lietuvoje, kaip valdžia galėtų visa tai pakeisti? Nūnai Amerikoje jau antri metai, kai yra per 9 milijonai bedarbių, nors prieš rinkimus dabartinis šalies prezidentas kiek-

riausybjėje arba yra vyriausybjėje ir su nusikalstamu pasauliu susiję, kodėl jie nebaudžiami, nepašalinami? Juk buvusį užsienio reikalų ministrą Vygaudą Ušacką be jokios apkaltos privertė pasitraukti.

Daugumą nedarbas veja iš Lietuvos, bet kiti patys save gena iš tėvynės. Kas galėjo nuo išvykimo sulaukyti Ispanijoje apsigyvenusį lietuvių, kurį šiurpina mintis, kad jis galėjo gyventi Lietuvoje, kurioje trumpos ir lietingos vasaros ir tokios šiurpios, šaltos žiemos. Kas sulaukys nuo išvykimo lietuvių, anot jo, gyvenantį skurde, nes jis neišgali atostogauti užsienyje, bet turi tenkintis Palanga. Kas sulaukys jaunuolį nuo išvykimo, jei jo gyvenimo tikslas – BMW automobilis? Štai pirmame savaitraščio „Amerikos lietuvis“ puslapyje antraštė: „Lietuvoje vadovaujama darbą atliekantis vyras JAV norėtų įgyvendinti savo svajonę – tapti vilkiko vairuotoju“. Ar valdžia įtaisys jam vilkiką? Kitas jaunas vyras, pastudijavęs Airijoje, gavo tarnybą savivaldybėje Lietuvoje ir buvo priimtas studijoms į Vilniaus universitetą, bet išvyko į Ameriką. Rašinėja jis ir

nebūtinai materialistinis (vartotojiškas) gyvenimo būdas... Jis leidžia nekaltini savęs, neišsipareigoti, nesi-jausti atsakingam dėl to, ko nepada-rei, pavyzdžiui dėl Lietuvos.“ „AL“ kolumnistas pritaria tam ir rašo: „reikia pratintis prie to priprasti, susitaikyti su neišvengiamu faktu ir ‘gyventi sau’“.

Dėl šių ir kitų panašiai maštančių žmonių išvykimo iš Lietuvos tikrai neverkiu. Nesidžiaugtų jais Lietuva, nesidžiaugus nei joks kitas kraštas, kuriame jie begyventų. O verkiu dėl emigracijos sugriautų šeimų, dėl seneliams auginti paliktų vaikučių, kurie nebeturės normalios vaikystės, augdami be motinos, be tėvo. Bet labiausiai verkiu, dėl atvykusių su mintimi išlikti lietuviais, prisijungusių prie lietuviškos veiklos, besiučiančių vaikus į šeštadienes mokyklas, besisielojančių dėl paliktos tėvynės ir tebegalvojančių su laiku į ją sugrįžti. Verkiu, nes bijau, kad jie nebegrįš. Trumpai ir bejausmiai apie grįžimą „Drauge“ rašė A. Barzdukas: „Patys savo kailiu patyrėme, kad grįžti nėra taip lengva. Tad ir dauguma mūsų negrįžome.“

Niekas tiek apie grįžimą nekalbėjo, kaip mūsų tėvai, išvežę mus, vaikus, į degančią, bombarduojamą Vokietiją, bėgdami nuo artėjančių bolševikų ir Sibiro tremties. Jei Lietuva būtų tapusi laisva, jie keliais eidami būtų grįžę į ją. Pirmaisiais emigracijos metais jie net nedvejodami būtų palikę visas amerikąs ir grįžę. Bet bėgo metai, dešimtmečiai, o po pusšimčio metų jau per sunku buvo palikti savo sunkiu darbu įsigytus namus, savo sodintus medžius, per seni buvo keltis, kurtis kitur. Jie taip pat matė, kad jų vaikai, jų anū-kai tikrai nenorės grįžti ir nuo jų nenorėjo skirtis. O mums – jų vaikams, Lietuva buvo tik svajonių kraštas, kuriame, kaip miglose, prisimename savo vaikystę. Tarnavome Amerikos kariuomenėje, baigėme jos mokyklas, įsidarbinome geriau nei vidutinis amerikietis, ir Amerika mums tapo tartum antrąja tėvynė. Bet per pusšimtį metų nepamiršome Lietuvos. Su savo tėvais sielojomės dėl žuvusių partizanų, dėl išvežtųjų, kiek galėdami šelpėme savo gimines, stengėmės, kad mūsų vaikai liktų lietuviais, varstėme JAV Senato, Kongreso duris, kad Lietuvos vardas neišnyktų iš pasaulio žemėlapių, bet Lietuvai atgavus laisvę į ją negrįžtame. Nesvarbu, kaip mes savo negrįžimą beaiškintumėme, negrįžtame, nes per giliai šaknis įleidome į savo gyvenamą kraštą. Verkiu, nes taip bus ir dabar iš Lietuvos išvykstantiems.

Juozas Gaila-Gailevičius – gimė prieškarinėje Lietuvoje, lietuvių gimnaziją lankė Diepholz, Vokietijoje. Chemijos studijas baigė Amerikoje, dirbo chemiku, vadybininku. Ateitininkas, bendruomenininkas. Pirmininkavo JAV LB Krašto valdybai, 1993–1997 metais buvo PLB atstovybės Vilniuje atstovas.

Juozas Kazlauskas (1941–2002). 1990 m. kovo 11 vakaras Vilniuje. Dizaineris Juozas Žukas. Fotografo Juozo Kazlausko paramos ir labdaros fondas, 2011.

vienoje kalboje tvirtino sukursiąs milijonus gerai apmokamų, gamtos neteršiančių darbų. Tam jau išleista milijardai, 200,000 padidintas federalinių darbuotojų skaičius, o nedarbas nemažėja. Taip, Amerika prezidento atžvilgiu yra pasidalijusi į dvi stovyklas, bet tokio visuotino valdžios keikimo kaip Lietuvoje, Amerikoje nėra. Amerikos didžioji žiniasklaida Obama tebešlovina, net ir vadinami afroamerikiečiai, kuriuos nedarbas skaudžiausiai paliečia, nei nusivylimo juo, nei pikto žodžio jam neranda.

O Lietuvoje kiekviena valdžia nuo pat išrinkimo dienos buvo žiniasklaidos vanojama. Prieita prie to, kad net pati Lietuvos valdžia pradėjo save smerkti. Štai prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė: „Tampame oligarchų ir nusikalstamo pasaulio valdoma valstybė.“ Bet juk ji – valstybės vadovė. Kodėl iki šiol tų nenaudėlių neišvardijo? Jei jie vy-

„Drauge“, ir kitoje išsivijos spaudoje. Vienur jis taip rašo: „jei Tėvynė mane pašauktų, jau kitos dienos rytą stovėčiau Vilniaus oro uosto autobusu stotelėje (...) Tikrai. Be jokios abejonės. Tik ar Tėvynėi tikrai manęs reikia? Tautiečių siūlomas atsakymas, klasikinis Kenedžio posakis – ‘Neklausk, ką šalis gali padaryti tau, bet paklausk, ką tu gali padaryti savo šaliai’ – manęs visiškai netenkina ir grįžti namo neskatina.“ O juk tėvynė nieko nereikalavo, net ir tarnybą davė. Na, o aukščiau minėto savaitraščio nuolatinis bendradarbis, dirbęs Amerikoje, bet išvykęs į Airiją, šiuo metu slaugantis paralyžiuotą aūrį, rašo, kad jį maloniai nustebino Lietuvos savaitraštis „Atgimimas“. Jis cituoja iš jo: „Tautos, jos istorijos ir vienybės mitu, tarsi opiumu liaudžiai, mus siekiama priversti išsižadėti kitos perspektyvos. Ta kita perspektyva – tai galimybė gyventi sau... Gyvenimas sau yra materialus, bet

Lšeivijos naujienos

Atkelta iš 2 psl. tikrai nėra, bet jie proporcingai veikia kitose organizacijose ir kartu dirba su moterimis. Spėju, kad po ranka pasitaike ir paminėti telkiniai gana gerai atspindi visuomenės darbo jėgos pasiskirstymą pagal lytį.

Ne kartą teko rašyti apie Lietuvos Fondą (LF). Šį kartą noriu bent prabėgomis paminėti panašią instituciją šiaurėje – Kanados Lietuvių Fondą (KLF). Fondas pradėjo savo veiklą 1962 metais, taigi tais pačiais metais kaip ir LF Amerikoje. 2011 metų pradžioje KLF sąrašuose buvo 2,613 narių ir 654 aukotojai, parėmę Fondą mažiau kaip 100 dol. Įnašai 2010 m. pabaigoje – pagrindinis, neiečiamas kapitalas buvo 5,089,000

dol. (Kanados dolerių). Per pastaruosius penkerius metus skirstomo pelno vidurkis buvo apie 231,500 dol. metais. Jis buvo skiriamas lietuviybės išlaikymo reikalams Kanadoje bei paramai Lietuvoje ir studentų stipendijoms. 2010-aisiais iš 2009 metų pelno paskirta 133,750 dol. registruotoms organizacijoms Kanadoje, 45,100 dol. neregistruotoms organizacijoms Kanadoje, 28,300 dol. neregistruotoms organizacijoms Lietuvoje ir Lenkijoje ir 21,750 dol. dovanoms (moksleiviams) bei stipendijoms (studentams) Kanadoje ir Lietuvoje. Taigi, KLF 2010 m. iš viso paskyrė 228,900 dol. Kitais metais LF ir KLF švęs savo auksinį jubiliejų. Ilgiausių ir pelningiausių metų šiems „dvyniams“ – lietuviybės rėmimo garžiams Šiaurės Amerikoje!

Rochester, NY

Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji

REGINA JUODEIKIENĖ

Vasario 27 d. minėjome ir šventėme Lietuvos Nepriklausomybės šventes – Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Šios svarbios datos subūrė gana nemažą skaičių mūsų lietuviškos bendruomenės narių.

Šv. Mišias aukojo kun. James Lawler, o pats minėjimas vyko Seton katalikų mokyklos salėje. Turėjome garbių svečių: LR generalinį konsulą iš New York Valdemarą Sarapiną su žmona, Henry Gaidis iš Baltimoro miesto, kuris atvežė visų laikų Lietuvos valstybinių medalių, istorinių šarvų, kardų ir šaunamųjų ginklų parodą. Ši jo kolekcija pripažinta esanti išsamiausia pasaulyje.

Šventės metu buvo pagerbtos JAV ir Lietuvos vėliavos. Sugiedoti abiejų šalių himnai. Programos vedėja Birutė Litvinienė priminė drąsų, krauju aplaistytą lietuvių tautos kelią į laisvę. Laisvė, kurią turime šią dieną, yra šventa atsakomybė mūsų, kurie joje gyvename ir gyvename už tuos, kurių gyvybės aukos sudėtos „Vardan tos, Lietuvos“. Žuvusieji buvo pagerbti tylos minute.

Rochester LB valdybos narys Eugenijus Vidmantas perskaitė dvi rezoliucijas, atsiųstas Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos. Jos susirinkusiųjų buvo priimtos.

LR gen. konsulas V. Sarapinas skaitė pranešimą apie Lietuvoje vykstančius pokyčius. Kalbėjo apie problemas ir kuo Lietuva gali didžiuotis. Pateikė nemažai statistikos. Aptarė ekonomikos, užsienio investicijų, mokslo sritis, pabrėžė Europos Sąjungos saugumo reikšmę Lietuvai ir vis stiprėjantį Lietuvos išiliejimą į ES, vykdant užsienio politiką. Konsulas pasidžiaugė mūsų telkinio E.

Gervicko lituanistinės mokyklos vaikučiais, kurių turime net 19.

Mūsų vaikai – tikri šaunuoliai: parodė savo meninę programėlę, darbėlius, skirtus Lietuvai. Skambėjo eilės kraštui, kurį ne visi mokinukai yra aplankę. Bet tai kraštas senolių, kuris vienaip ar kitaip mažuosius sieja su Lietuva. Juk ji, Tėvynė, Lietuva, žydi gražiausiomis spalvomis, jos dangus – žydriausias, o saulutė skaisčiausia. Lietuviški tautiniai drabužiai, pačių pasidarytos vėliavėlės, vaikiškos šypsenos šilta banga užliejo visus meile ir šiluma.

H. Gaidis atvežta paroda susilaukė ypatingo dėmesio. Ypač tų, kurie turi panašių interesų, domisi Lietuvos praeities istorija, archeologija ar tiesiog mėgsta kolekcionuoti reikmenis. Buvo nuostabu turėti šioje šventėje išskirtinę parodą, suteikusia galimybę pamatyti net vienkartinius rodimus.

H. Gaidis yra trečios kartos lietuvis, buvęs FBI agentas, dabar pensininkas. Šiuo metu jis eina JBANC direktorių tarybos pirmininko pareigas. Nuoširdus ačiū jam už šią nuostabią dovaną, atvežtą Rochester lietuvių bendruomenei.

Pabaigai, visi susikibę už rankų sugiedojė Maironio „Lietuva brangi“.

Norisi pasidžiaugti, kad dar vienas gražus ir svarbus renginys subūrė mus, suvienijo, pripildė, atnaujino stiprybės dvasia, primindamas, kaip greitai bėgantys metai verčia mūsų tautos istorinius puslapius.

Regina Juodeikienė – Rochester Lietuvių draugijos komiteto pirmininkė, E. Gervicko lituanistinės mokyklos mokytoja, Rochester lietuvių organizacijos „Baltų vaikai“ narė.

Brangūs tautiečiai,

Visame pasaulyje švenčiame Kovo 11-ąją – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, garbingai žengdami į trečiąją atkurto ilgametžio Lietuvos valstybingumo dešimtmetį.

Istorija mus moko: Laisvė nėra duotybė – tai mūsų kasdienė pareiga, kurią turime įprasminti kartu savuoju tikėjimu, darbu ir susitelkimu. Tad įvertinkime, ką jau esame pasiekę, sustiprinkime savo gyvąjį patriotizmą ir puoselėkime pilietiškumo daigus.

Vienos iškiliausių datų mūsų tūkstantmetės istorijos šviesoje visus širdingai kviečiu prisiimti atsakomybę už savo bendruomenę, už savo Tautą ir Valstybę, įkūnyti ir liudyti Laisvę savyje.

Tvirtai tikėdamas mūsų Tautos nepalaužiama dvasia, Kovo 11-osios proga visai pasaulio lietuvių šeimai nuoširdžiai linkiu tikėjimo savimi ir vieny kitais, vienybės, santarvės ir darnos.

*Nuoširdžiai Jūsų,
Audronius Ažubalis
LR užsienio reikalų ministras*

Redos B. Juodeikis nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Gavėnia prasideda gerais darbais

Jaunieji geradariai. Pirmoje eilėje (iš kairės): Zigmąs Kisieliųs, Aliukas Anužis, Justinas Triplett, Vincas Rušėnas, Rita Rušėnienė, Julija Žliobaitė, Emma Klein, Monika Satkevičiūtė, Lilė Sadauskaitė, antroje eilėje: Linas Maleiška, Monika Mikulionytė, Laima Aleksienė, Daiva Kisielienė, Audrius Rušėnas, Viktorė Siliūnienė, Vaida Narytė, Viktoras Rušėnas, Eristida Butkevičiūtė, Mantas Naris ir Petras Jeske.

Audros Kubiliūtės Daulienės nuotr.

Čikagos jaunieji ateitininkai sotina savo bendraamžius

Š. m. vasario 12 d. Čikagos Partizano Damento/Prano Dielininkaičio kuopos jaunieji ateitininkai sujudo sušelpiti pasaulyje badaujančius vaikus. Tą dieną per 50 jaunučių ir jaunių su tėveliais ir globėjais susirinko Aurora (Illinois) mieste „Feed My Starving Children“ patalpose paruošti maisto siuntas vargstantiems žmonėms.

„Feed My Starving Children“, arba „Pamaitinkite mano alkstančius vaikus“, yra krikščionių įsteigta labdaros organizacija, teikianti pigiai pagamintą, bet skanų ir labai maistingą maistą alkstantiems vaikams. Gamybos kainos yra mažos, nes maistas yra bendrovių paaukotas, o savanoriai jį supakuoja ir išsiunčia.

Kai jaunimas atvyko į pakavimo patalpas, pamatė, kad tai – kaip fabrikas: didelė salė su stalais, svarstyklėmis, įvairiausia aparatūra, kad greitai ir švariai atliktų darbą. Visiems buvo užmauti tinklėliai ant galvų, kad plaukai neįkristų į maistą. Po trumpos pamokėlės visi pagavo dirbti: vieni ryžius sėmė, antri svėrė sojos pupelių baltymus, tretė skanino daržovių sultiniu su vitaminų priedais, dar kiti bėrė džiovintas daržoves. Mišinių padalijus į šešias porcijas, supylė į plastmasinius maišius ir užklajavo. Paketėliai iš karto buvo supakuoti į dėžes ir krautuvių vežami sandėlin. Maistas vėliau bus išsiųstas į įvairius pasaulio kraštus ir išdalintas vaikams mokyklose, našlaiš-

nuose, per bažnyčias ir labdaros organizacijas.

Maistas siunčiamas į Afriką, ypač Kenją ir Zimbabvė, Aziją, Honduras, Haiti, net į Baltarusiją. Vaikams buvo ir gera geografijos pamoka – per visą šalės sieną buvo iškabintas didelis žemėlapis, parodantis, kur maistas siunčiamas ir kurie kraštai labiausiai šelpiami.

Jaunieji ateitininkai dirbo greitai, su entuziazmu. Ritminga muzika pagreitino darbo tempą. Vaikai supakavo tiek maisto, kad sočiai bus pamaitinti 60 alkstančių vaikų ištisus metus.

Užbaigus darbą, visi darbininkai sustojo ratu ir pasimeldė už tuos, kurie neturi ko pavalgyti. Iš ateitininkų grupės maldai vadovavo Ula Lapkutė ir Lilė Sadauskaitė. Tada jauniems darbininkams buvo proga paragauti savo darbo vaisių. Visi stebėjosi, kad išvirta ryžių masė buvo visai skani, ir buvo patenkinti, bent mažu žiupsneliu palengvinę savo bendraamžių būklę. Gražiai pradėta Gavėnia. –V. K.

Pasotinti.

Nuotrauka iš www.fmssc.org

Žinios

Registracija JAS vasaros stovyklai

Registracija į Jaunųjų ateitininkų stovyklą prasidės kovo 15 d. ir tęsis iki balandžio 15 d. Anketą bus galima užpildyti internete www.javjas.org ir per paštą atsiųsti mokesį. Nors visur kainos kyla, stovyklos kaina nesikeis – bus ta pati kaip pereinamais metais. Stovykla vyks liepos 3–13 d. ALRKF stovyklavietėje Dainavoje.

Registracija Sendraugių I stovyklai

Sendraugių ateitininkų stovykla – I „Ateitin jauna dvasia!“ vyks liepos 24 d. – 31 d. ALRKF stovyklavietėje Dainavoje. Registracija naujiems stovyklautojams prasidės **balandžio 15 d.** Norintys dalyvauti prašome skambinti Rūtai Kulbienei ne anksčiau kaip 12 val. p. p. Čikagos laiku tel. 708-442-4911.

„Ateities“ stovykla

Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba ruošia stovyklą Dainavoje per Darbo dienos savaitgalį, š. m. rugsėjo 2–5 d., paminėti „Ateities“ žurnalo šimtmetį. Pažymėkite šias dienas savo kalendoriuose ir visi – nuo jauniausio iki seniausio – planuokime dalyvauti.

Studentų Gavėnios rekolekcijos

Studentų ateitininkų sąjunga ruošia Gavėnios rekolekcijas š. m. balandžio 1–3 d. Dainavoje. Daugiau informacijos <http://javstudentija.org>. Visi studentai, ateitininkai ir ne ateitininkai – yra kviečiami dalyvauti.

„Ateities“ žurnalo minėjimas Vilniuje

Kovo 10 d. per Lietuvos televizijos „Labas rytas“ laidą Lietuvos žiūrovai buvo supažindinti su „Ateities“ žurnalo šimtmetine raida. Programoje dalyvavo „Ateities“ ir „Draugo“ bendradarbė **Ramunė Kubiliūtė** kartu su „Ateities“ redaktore **Reda Sopranaitė**. Vėliau tą dieną Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje buvo atidaryta „Ateities“ žurnalo šimtmečio paroda, po to vyko „Ateities“ 100-mečio minėjimas Vilniaus rotušėje.

Ateitininkų namų metinis susirinkimas

Ateitininkų namų narių visuotinis metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 27 d., 1 val. p. p. Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439.

Maisto pakavimo patalpos, kur jaunučiai ir jaunieji ateitininkai paruošė ryžių ir daržovių siuntas pamaitinti net 60 vaikų ištisus metus.

Viktorė Siliūnienės nuotr.

Mirė žmogus, kurį mažai kas pastebėjo

A. a. Kajetonas Julius Čeginskas (1927–2011)

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

„Pirmą kartą su Kajetonu Juliumi Čeginsku susitikau dar tais linksmais laikais, kai į Stokholmo uostą atplaukdavo keltas iš Klaipėdos, o penktadieniais Švedijos lietuviai laive galėdavo užsisakyti cepelinų ir dalį nakties prašokdavo bare. Norintiems pakalbėti ar atsivėsinti užtekėdavo vietos ant denio. Ant to denio ir prasidėjo mano pažintis su labai mielu, bet tiesiu, didelės erudicijos, savikritiško mąstymo, nepaprastos patirties ir labai kukliu žmogumi“, – 2007-aisiais Lietuvių Bendruomenės Švedijoje leidžiamame informaciniame biuletenyje rašė Audronė Vozinskaitė-Städje.

Lietuvai tokių nereikia

Š. m. vasario 6 d. Uppsaloje tas „mielas, tiesus, didelės erudicijos, nepaprastos patirties ir labai kuklus“ žmogus mirė. Nenuostabu, kai 84-uosius metus einantis žmogus miršta. Nuostabiau kitkas. Mirtis žmogaus, kurį Lietuvoje mažai kas pastebėjo jam gyvam esant ir nesidomėjo jo asmenybe net ir po to, kai prezidentas Valdas Adamkus 2009-aisiais apdovanojo jį Vyčio kryžiaus ordinu, palydėta antraštėmis, kurios gana tiksliai atspindi išorinį arba parodomąjį dabartinio mūsų gyvenimo turinį: „Netekome iškilaus lietuvių išeivijos veikėjo“, „Mirė kovotojas už Lietuvos Laisvę“, „Švedijoje mirė iškilius išeivijos veikėjas“...

O pabandykite sužinoti apie dr. Čeginską ką nors daugiau negu enciklopedinius faktus, kartojamus iš nekrologo į nekrologą nors ir skirtingomis antraštėmis! Lengva nebus. Reikės giliai rausti didmiesčių centrinėse bibliotekose ir ieškoti pageltusių išeivijos laikraščių komplektų. Tai pasako, kiek žmogus iš tiesų buvo svarbus visuomenei, kuri dabar skundžiasi jo netekusi.

Kai po žmogaus mirties staiga pratrūkstama gražyti rankas dėl jo netekties, liaupsinti, nors gyvam esant jis nedaug kam rūpėjo, kartais net buvo šmeižiamas – sena mūsų viešojo gyvenimo yda. Ją smerkė dar dr. Vincas Kudirka. Prof. Juozas Brazaitis, vienas ryškiausių rezistencijos ideologų ir vadų, išgėręs itin karčią visuomeninio suniekavimo taurę, savo paskutine valia paprašė gyvųjų bent nesakyti prakalbų prie jo kapo duobės ir netuščiažodžiauti.

Dr. K. J. Čeginskiui neteko pergyventi to, ką patyrė jo bendražygis, vyresnysis draugas ir mokytojas J. Brazaitis. Tačiau nepriklausomybę atkūrusi Lietuva labai aiškiai davė suprasti, kad Čeginsko, kaip ir daugelio kitų aukštos kvalifikacijos, idealistiškai nusiteikusių ir atsikuriančių šaliai nesuinteresuotai padėti nusiteikusių išeivijos asmenybių, nereikia.

Kitokia teko dalia

Su dr. Čeginsku susipažinau 1989 metais, lankydamasis Vakarų Vokietijoje. Tuo metu jis gyveno Miunchene, vadovavo „Laisvosios Europos“ radijo lietuvių skyriui, o aš redagavau Sąjūdžio laikraštį „Kauno aidas“. Tą laikraštį dr. Čeginskas jau anksčiau buvo pastebėjęs, neretai

Kajetonas Čeginskas.

naudodavosi jo informacijomis, rengdamas radijo laidas. Nors matėmės pirmąsyk, susitikome lyg geri pažįstami: išsyk lengvai radome bendrą kalbą, daugeliu klausimų mūsų nuomonės sutapo, įskaitant ir sudėtingų to meto politinių procesų raidos vertinimus. Susiklostė tam tikras tarpusavio pasitikėjimo ryšys, buvau pakviestas bendradarbiauti „Laisvosios Europos“ radijuje.

1992 m. dr. Čeginskas, sulaukęs 65-erių, pagal Vokietijos įstatymus – pensinio amžiaus, turėjo pabaigti savo išpareigojimus „Laisvajai Europai“ ir kraustyti iš tarnybinio buto Miunchene. Tad natūraliai žvalgėsi, kur apsistoti toliau: grįžti į Švediją (buvo Švedijos pilietis), laikytis Vokietijoje, ieškoti vietos ir stogo Lietuvoje ar dairytis dar kokių kitų galimybių. Mat šeimyninė jo padėtis irgi nebuvo paprasta: su žmona este Ebba buvo susilaukęs 5 vaikų – dviejų sūnų ir trijų dukterų. Keturi vyriausieji Švedijoje gyveno jau savarankiškai, tuo tarpu jauniausioji Viktorija dar tebesilaikė šeimos židinyje, lankė vokišką gimnaziją. Ją pabaigti Viktorijai reikėjo dar metų ar dviejų.

Nepriklausomybę atkūrusi Estijos valstybė, teturinti vos milijoną gyventojų, brangino kiekvieną estą, galintį prisidėti prie valstybės kūrimo. Užsienyje gyvenantieji nebuvo išimtis. Strasbūro universiteto diplomuotą politologijos specialistę Ebba Čeginskiene, puikiai mokėjusią švedų, anglų, vokiečių, prancūzų ir, be abejo, gimtąją estų kalbas, Estija tučtuojau pastebėjo ir pakvietė dirbti Vidaus reikalų ministro patarėja. Kitokia dalia teko dr. Čeginskiui.

Ketino būti kuo nors naudingas

„1992 m. lankiausi Lietuvoje, ketinau būti kuo nors naudingas“, – vėliau prisimins jis, tačiau „tada niekas ypatingai nekalbino“. Šeimai teko daryti nelengvą sprendimą – išsibarstyti keliose valstybėse: dukra Viktorija viena liko Vokietijoje baigti gimnazijos, žmona Ebba išvyko tarnauti Estijai, tuo tarpu Kajetonas, pasijutęs nenaudingas Lietuvai, apsisprendė grįžti į Švediją, arčiau vyresniųjų vaikų.

Kitaip negu Estijoje, nepriklausomos Lietuvos ministrams patarinėjo „dainuojančiosios revoliucijos“ vaikai. Tuo tarpu sociologijos daktaras-poliglotos, kalbėjęs beveik viso-

mis svarbiausiomis germanų, romanų ir slavų kalbomis, parašęs apie 300 psl. daktaro disertaciją prancūziškai apie lietuvių tautinį atgimimą (jos pagrindu vėliau išleistas dvi studijos vokiečių kalba: apie kolonizaciją Lietuvoje ir apie rusifikaciją XIX amžiuje), profesionaliai išgilinęs į pokario rezistencijos istoriją, sukaukęs didelį archyvą, sudaręs ištisą jo kartoteką, turėjęs nelygstamą tuo metu politikos apžvalgininko patirtį, Lietuvoje buvo palaikytas prašalaičiu.

1994-aisiais dr. Čeginskas atvyko į Lietuvą dar kartą: „kai žmona pradėjo dirbti savo krašto labai Estijos vidaus reikalų ministerijoje, man pasidarė prieš ją nesmagu. Monsinjoro Vytauto Kazlausko skatinamas, šį rudenį atvykau į Lietuvą dėstyti Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultete krikščioniškosios sociologijos kursą“.

Universitetas buvo neseniai atskūres, išteklų stokojo, kviestinio lektoriaus krūvis ir sąlygos, kuriois jam teko ten dirbuotis, buvo daugiau negu kuklios. Mačiau, kad atvykęs į Kauną gerai nesijautė. Tuo metu buvau neseniai paskirtas laikraščio „Kauno laikas“ vyriausiuoju redaktoriumi. Laikraštis taip buvo nepaprastai sunkioje finansinėje padėtyje, tokių kvalifikacijų žmogui nė iš tolo nebuvo galima pasiūlyti bent pakenčiamų sąlygų. Tiesą sakant, nebuvo drašu net ką nors apskritai siūlyti, nesibaiminant žmogaus įžeisti.

Sunkus, bet nepaprastai įdomus laikas „Kauno laike“

Privačiai su dr. Čeginsku Kaune susitikdavome gana dažnai. Syki išsėnekus apie jo galimybes rimčiau išsivirtinti Lietuvoje ir supratus, kad jokių rimtesnių perspektyvų jam nesiūloma, išdiršinau pasiteirauti ar jis neatsisakytų priimti „Kauno laiko“ vyr. redaktoriaus pavaduotojo pareigų. Kajetonas paprašė laiko truputį pagalvoti. Nustebau, bet kartu ir

apsidžiaugiau, kai po poros dienų išgirdau teigiamą atsakymą. Nedideliame laikraščiui, žinoma, tai buvo didelė ir netikėta paspirtis, tačiau širdį maudė: argi tokio pajėgumo žmogui Lietuva tik tiek tegali pasiūlyti?

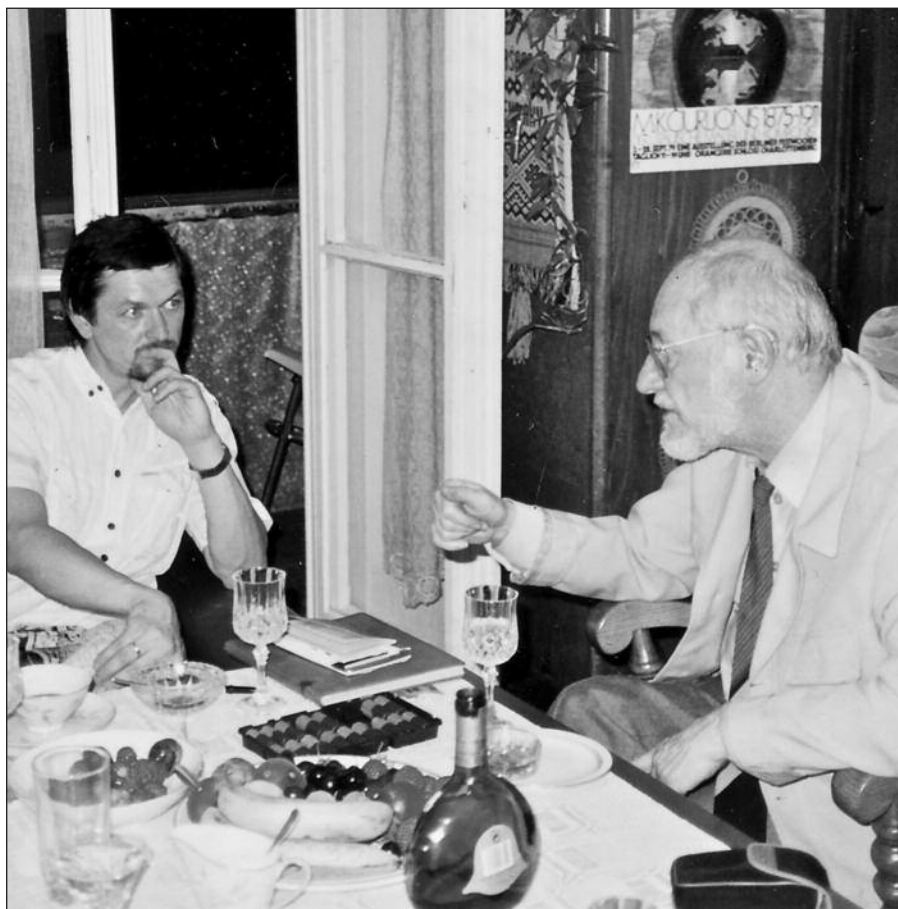
Prasidėjo sunkus, tačiau nepaprastai įdomus, kūrybingas naujo turinio laikraščio kūrimo etapas. Nors ekonominės sąlygos buvo sunkios, tačiau intelektualinės leidinio pajėgos buvo atvirksčiai proporcingos tai padėčiai: antrasis vyr. redaktoriaus pavaduotojas buvo kitas VDU filosofijos profesorius, originalus ir įžvalgus publicistas Kęstutis Skrupskelis. Laikraštis turėjo ir kitų gana pajėgių bendradarbių Lietuvoje bei užsienyje.

Skaitytojais tai greitai pajuto: „Plati ir objektyvi informacija. Į kasdienybės tėkmę žvelgiama iš tam tikros distancijos, kad paaiškėtų esminiai dalykai. Ypač puikūs įžanginiai straipsniai, brėžiantys fundamentines linijas, – laiške redakcijai anuomet rašė literatūros prof. dr. Vytautas Kubilius. – Nėra pigaus politikavimo, bet yra išmintinga ir tauri moralinė pozicija, kurios taip dažnai stinga ‘partinei’ spaudai. Jaučiama, kad laikraštis yra daromas švurių rankų“, „Laikraštis mūsų namuose skaitomas su įdomumu ir pasitikėjimu to, kas rašoma – nuosaikiu tonu ir sine ira et studio#, pagal Tacitą“ (Bernardas Brazdžionis); „Per sovietmetį iki gyvo kaulo įgriso skaityti ir nuolat galvoti: tai, ką skaitau, yra tiesa ar melas? Daugelio žmonių, tarp jų ir mano, džiaugsmui, ‘Kauno laikas’ yra kitoks. Jis jau spėjo užsikariauti daugelio skaitytojų pasitikėjimą“ (Arkiv. Sigitas Tamkevičius).

Patyręs ir įžvalgus redaktorius

Mūsų pavyzdys ir laikraščio idealas buvo prancūzų „Le Monde“. Truputį bandėme jį mėgdžioti, nors, žinoma, mūsų galimybės neleido tų laikraščių lyginti net mintyse.

Nukelta į 12 psl.

Vidmantas Valiušaitis ir Kajetonas Čeginskas.

SPORTAS

Jaunasis E. Aniulis nustebino amerikiečius

EDVARDAS ŠULAITIS

Jeigu iš Lietuvos atvykusieji JAV universitetų ir kolegijų studentai vyrai šiemet žaidžia prastokai arba vidutiniškai, to negalima pasakyti apie Drexel University Philadelphija mieste rungtyniaujančią lietuvaite Kamilę Nacickaite, kuri savo krepšinio komandoje pirmuoja.

Evaldas Aniulis – Lietuvos rinktinės žaidėjas. Fotodiena.lt/R.Dačkaus nuotr.

Neseniai sužinojome apie 19 metų amžiaus, 186 cm ūgio jaunuolį iš Lietuvos Evaldą Aniulį, kuris padėjo Utah valstijos Wasatch Academy „Tigers“ komandai pirmą kartą šios valstijos istorijoje iškovoti Utah valstijos vidurinių mokyklų („High School“) krepšinio čempionatą.

Baigiamajame susitikime lietuviu atstovaujama komanda net 84:47 rezultatu įveikė savo varžovus Liahona Prep Academy „Warriors“ komandą, o jaunas lietuvaits buvo šių rungtynių žvaigždė. Jis pelnė 13 taškų, taip pat sugriebė 13 atšokusių kamuolių ir padarė 15 rezultatinių perdavimų.

Gimė Šiaulių rajono kaime

E. Aniulis gimė Naisių kaime, Šiaulių rajone, vėliau treniravosi Šarūno Marčiulionio krepšinio akade-

mijoje, kur mokėsi krepšinio plonybių.

Šis talentą turintis gynėjas, dar būdamas Lietuvoje tik 16 metų amžiaus, jau pateko į Lietuvos jaunučių rinktinę ir 2008 metais su ja Europos čempionate laimėjo aukso medalį. Evaldas pernai žaidė ir 18-mečių rinktinėje, nors joje žasti gavo ne daug laiko.

Išvyko į Ameriką

Turėdamas puikius duomenis, šis gynime žaidžiantis jaunuolis atkreipė ir amerikiečių dėmesį ir buvo pakviestas žaisti Wasatch Academy „Tigers“ komandoje. Vos pradėjęs joje žaisti, Evaldas tuoj tapo geriausiu žaidėju, nepaisant, kad jo komanda buvo seniausia visoje Utah valstijoje ir per 136 savo gyvavimo metus nė karto nebuvo tapusi savo valstijos čempione.

Tai ji pasiekė E. Aniulio dėka, kuris su savo komandos draugais komandą išvedė į čempionų gretas. Jo komandos treneris G. Morgan jau dabar apgailestauja, kad lietuvis yra dvyliktokas ir šį sezoną turės apleisti komandą. Jis sako, kad būtų gerai, jog Evaldas būtų devintokas, tada su komanda jie nuskintų dar ne vieną pergalę.

Dabar Evaldas turi pasiūlymą žaisti geriausių JAV studentų universitetų NCAA pirmenybių pirmame divizione. Tačiau kokią mokslo šaką lietuvis studijuos ir kokį universitetą jis pasirinks, iki šiol dar nėra paaiškėję.

Baigiant noriu pacituoti Evaldo komandos trenerio žodžius apie šį jauną lietuvi: „Jis yra vienas ištvermingiausių vaikinių, kuriuos yra tekę man treniruoti. Jis klauso nurodymų, žaidžia kietai ir aikštelėje priima teisingus sprendimus. Su tokiu žaidėju trenerio darbas labai lengvas.“

Palinkėkime Evaldai neprarasti entuziazmo ateityje ir toliau stebinti Ameriką.

Ši vasara – Europos krepšinio pirmenybių metas

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiemet lietuviai sporto sirgaliai, nesvarbu, kur jie begyventų, turės galimybę domėtis Europos krepšinio pirmenybėmis, kurios vyks net 6 Lietuvos miestuose. Jau keturiuose jų pastatytos varžyboms skirtos salės. Didžiausia arena (joje numatytos 14,502 vietos) bus Kaune, kaip ir Klaipėdoje, ji dar statoma. Vilniaus „Siemens“ arena (su 11,000 vietų) įrengta 2004 metais.

Lietuvos vyrų rinktinė grupės varžybas žais Panevėžyje, „Cido“ arenoje (5,656 vietos), atidarytoje 2008-aisiais. Vėliausiai duris atvėrė Alytaus arena (2011 m. vasario 12 d.), turinti 5,500 vietų.

Varžybos kitose valstybėse

Pažymėtinos ir kitos Europos pirmenybės, rengiamos įvairiose valstybėse.

Pradėsime nuo vaikinių jaunimo

(iki 20 metų) pirmenybių, kurios vyks liepos 14–24 dienomis Bilbao mieste, Ispanijoje. Lietuva rungtyniaus D grupėje kartu su Ukraina, Italija ir Vokietija. Užpernai 20-mečiai liko penktoje vietoje.

Vaikinių jaunių (iki 18 metų) čempionatas rengiamas liepos 21–31 dienomis Lenkijoje. Lietuva rungtyniaus D grupėje, o mūsiškių varžovai bus Ukraina, Italija ir Rusija. Prieš dvejus metus šioje amžiaus grupėje Lietuva buvo ketvirta.

Vaikinių jaunučių (iki 16 metų) turnyras numatomas liepos 28–rugpjūčio 7 d. Pardubice/Hradec Čekijoje. Prieš dvejus metus tuometiniai Lietuvos 16-mečiai iškovojo sidabro medalius. Lietuvos 16-mečių rinktinė šiemet pateko į C grupę, kurioje rungtyniaus ir Prancūzija, Latvija bei Ukraina.

Žais ir merginos

Paminėtinos ir Lietuvos mergi-

nos. Merginų jaunimo (iki 20 m.) čempionatas liepos 7–17 dienomis vyks Novi Sadas mieste, Serbijoje. Lietuva pateko į B grupę, kur ji kovos su Turkija, Rusija ir Rumunija. Užpernai Lietuvos 20-metės merginos liko dvyliktos. Merginų jaunių (iki 18 metų) čempionatas rengiamas rugpjūčio 4–14 dienomis Oradėja mieste, Rumunijoje. Lietuvaitės pateko į B grupę ir joje jėgas išmėgins su Slovėnijos, Lenkijos ir Ispanijos komandomis. Prieš dvejus metus šios amžiaus grupės lietuvaits krepšininės buvo šeštos.

Dar reikia paminėti ir jauniausias merginas – jaunučių grupę (iki 16 metų amžiaus). Jos varžysis B divizijos čempionate C grupėje. Lietuvaicių varžovės bus Bulgarija, Rumunija, Izraelis. Čempionatas vyks

rugpjūčio 11–21 dienomis Arades mieste, Rumunijoje. Prieš dvejus metus šio amžiaus krepšininės buvo 12-oje vietoje.

Šiemet geriau turėtų pasirodyti Lietuvos 20-mečiai, kurie laukia pastiprinimo iš prieš dvejus metus gerai pasirodžiusios tuometinių 18-mečių rinktinės. Kai kurie jų žais su savo bendraamžiais pasaulio 19-mečių čempionate Rygoje. Turnyras Latvijos sostinėje baigsis liepos 10 d., o 20-mečiai kovas Europos pirmenybėse pradės liepos 14 d., tad gal kai kurie jų prisijungs prie 20-mečių rinktinės Europos čempionate.

Tad Lietuvos krepšininų įvairiose amžiaus grupėse šią vasarą laukia nemažai varžybų ir, be abejo, tikimasi gražių pergalių jose.

Lietuvos rinktinė – 54-oje vietoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Kovo 8 d. Tarptautinio futbolo federacijų asociacija (FIFA) jau trečią kartą šiemet paskelbė pasaulio rinktinų lentelę. Joje Lietuva iš 55-tos vietos pakilo vienu laipteliu aukščiau – į 54-ąją vietą.

Per mėnesį Lietuva „uždirbo“ 9 įskaitinius taškus ir dabar savo sąskaitoje turi 541 tašką. Tačiau lietuvis ir toliau lenkia trys iš keturių varžovų 2012 m. Europos futbolo atrankos turnyro grupėje.

Čia pirmoje vietoje eina Pasaulio ir Europos čempionė (1,880 tšk.) Ispanija, Čekija (ji su 739 tšk. smukte-

lėjo iš 30-tos į 31-ąją vietą) ir Škotija (551 tšk.), kuri iš 53-čios, pakilo į 50-ąją vietą.

Lichtenšteinas, kuris yra toje pačioje atrankos grupėje kaip ir Lietuva (134 tšk.), per mėnesį iš 147-tos vietos pakilo į 143-ją.

Lietuvos kaimynės Latvija pakilo iš 76-tos į 75-tą, o Estija iš 87-tos į 82-ąją.

Artimiausias draugiškas rungtynes Lietuvos futbolo rinktinė žais Kaune su Lenkija kovo 24 d. Ji su 474 tšk. iš 69-tos vietos nusmuko vienu laipteliu (dabar yra 70-oje vietoje).

Pirmose vietose rikiuojasi: 1 Ispanija, 2. Olandija, 3. Vokietija.

Lietuvos futbolo lygoje šiemet žais 12 komandų

EDVARDAS ŠULAITIS

Kovo 9 d. posėdžiavęs Lietuvos futbolo federacijos (LFF) vykdomasis komitetas patvirtino šių metų A lygos dalyvių sąrašą ir varžybų tvarkaraštį. Pagal jį, šiemet žais 12 komandų – naujai prisijungė 4 klubai.

Praėjusio mėnesio pabaigoje LFF Licencijavimo teises suteikė: Panevėžio „Ekranui“, Marijampolės „Sūduvai“, Tauragės „Taurui“, Gargždų „Bangai“ ir Pakruojo „Kruojai“, „Šiauliams“. Vėliau licencijas gavo VMFP „Žalgiris“, „FC Klaipėda“, „Mažeikiai“ ir Klaipėdos „Atlantas“. Išimties tvarka licencijas neseniai gavo dar visų formalumų neužpil-

džiusios dvi vienuolikės FBK „Kauņas“ ir Alytaus „Dainava“. „Dainava“ iki gegužės 1 d. LFF įpareigoja pašalinti visus trūkumus, o „Kauņui“ toks laikotarpis suteiktas iki birželio 1 d.

LFF drausmės komitetas spres, kaip nubausti „Dainavą“ ir „Kauņą“ dėl laiku neįvykdytų licencijavimo reikalavimų. Klubui gresia taškų atėmimas.

Čempionato žaidimai prasidės kovo 12 dieną.

Lietuvos I lygoje taip pat rungtyniaus 9 vienuolikės, kurios varžysis antrame pagal pajėgumą Lietuvos divizione.

„Davis Cup“ varžybose netikėta lietuvių nesėkmė

PAUL TRIUKAS

Šių metų „Davis Cup“ Europos-Afrikos žemynų antrosios divizijos pirmojo rato varžybas Lietuvos tenisininkai pralaimėjo Estijos rinktinėi.

Pirmąją dvikovą įtikinamai laimėjo Lietuvos rinktinės atstovas Ričardas Berankis, 7–6(3), 6–2, 6–3 įveikęs Jaak Poldma. Antrąją dvikovos susitikimą žaidė Estijos rinktinės geriausias žaidėjas Jurgen Zopp ir Laurynas Grigelis. L. Grigeliui pirmąjį 5–4, jis dėl patirtos kojos traumos nebepajėgė žaisti toliau.

Antrąją dieną dvejetų susitikime žaidė J. Zopp ir Mait Kunnap prieš R.

Berankį ir Dovydą Šakinį. Pastarasis aštuoniolikmetis pakeitė L. Grigelį. Lietuvių duetas nepajėgė nugalėti estų ir pralaimėjo – 2–6, 3–6, 6–3, 3–6.

Paskutinę varžybų dieną R. Berankis išlygino akistatos rezultata 2:2, laimėdamas priešpaskutines rungtynes prieš J. Zopp 1–6, 4–6, 6–4, 6–3, 11–9. Paskutines rungtynes D. Šakinis nesugebėjo atsilaikyti prieš J. Poldma (1–6, 4–6, 6–1, 1–6).

Lietuvos nacionalinė teniso rinktinė pralaimėjo 3:2 ir kovos neturės. Lietuviai žais su Maroko rinktinė dėl teisės išsilaikyti antroje divizijoje. Pastarieji 3:2 pralaimėjo Bosnijos ir Hercegovinos rinktinėi.

Hario Poterio vaistažolių mokslas

Haris Poteris ir jo draugai patyrė daug nuotykių Hogwartso kerėjimo ir burtų mokykloje. foto.mail.ru nuotr.

**Šeštadienį, kovo 26 d., 2 val. p. p.
Balzeko lietuvių kultūros muziejuje**
(6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629)

profesoriaus Edward Valauskas paskaita

„Haris Poterio vaistažolių mokslas: viduramžių ir renesanso botanika, atsiskleidžianti Hogwartso kerėjimo ir burtų mokyklos pamokose“

Haris Poteris (angl. Harry Potter) – britės rašytojos J. K. Rowling parašytų septynių fantastinių romanų serija. Šiose knygose aprašomi paauglio burtininko Hario Poterio ir jo geriausių draugų iš Hogwartso kerėjimo ir burtų mokyklos nuotyčiai. Po pirmojo romano „Haris Poteris ir išminties akmuo“ („Harry Potter and the Philosopher's Stone“) išleidimo 1997 m., knygos susilaukė didžiulio pasisekimo, kritikų pripažinimo ir prekybinė sėkmės visame pasaulyje. 2008 m. buvo parduota per 400 milijonų šios serijos knygų. Knygos išverstos į 67 kalbas, tarp jų ir į lietuvių.

Apie stebuklingą galią turinčias žoles Haris Poteris mokosi žolininkystės pamokose Hogwartso mokykloje. Tiek mokykla, tiek žolininkystės pamokos – autorės vaizduotės kū-

rinys, tačiau jis yra pagrįstas medžiaga, paimta iš Viduramžių ir Renesanso mokslinės literatūros. Būtent apie tai savo paskaitoje ir kalbės lietuvių kilmės profesorius E. Valauskas. Remdamasis XV–XVII amžių knygų pavyzdžiais iš Čikagos botanikos sodo (Chicago Botanic's Garden Rare Books Collection) Retų knygų skyriaus, profesorius atskleis, kaip keitėsi žmonių supratimas apie gydomąsias žoles nuo Viduramžių iki Renesanso.

Prof. E. Valauskas dėsto Dominican University of Illinois Bibliotekinių mokslų ir informacijos fakultete. Nuo 1988 metų jis taip pat dirba Čikagos botanikos sodo bibliotekos Retų knygų skyriaus kuratoriumi.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

Vilniuje atidaryta paroda „Knygnešiai lietuviškos spaudos draudimo metais“

NIJOLĖ JONAITIENĖ

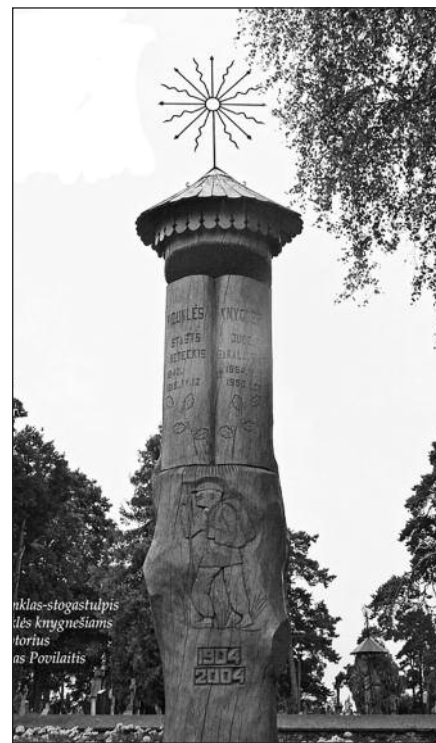
Nacionalinės bibliotekos (Gedimino pr. 51, Vilnius) IV a. fojė atidaryta paroda „Knygnešiai lietuviškos spaudos draudimo metais“, skirta Knygnešio dienai, kuri minima kovo 16 d.

Numalšinus 1883–1884 m. sukilimą, Vilniaus generalgubernatorius Michailas Muravjovas 1884 m. birželio 17 d. pasirašė raštą Vilniaus cenzūros komitetui. Jame sakoma: „Siunčiu lietuviškos abėcėlės egzempliorių, atspausdintą rusiškais raidėmis, ir siūlau komitetui nuo šiol laikytis taisyklės: nepraleisti spausdinimui nė vieno lietuviško elementoriaus, rašyto lenkiškais raidėmis, ir leisti spausdinti tik tada, kai jie bus perrašyti rusiškais raidėmis pagal pridėdamą pavyzdį“ (V. Merkys, „Draudžiamosios lietuviškos spaudos kelias“. Vilnius, 1994. p. 6).

Įstatymas galiojo 1864–1904 m. Šis keturiasdešimtmetis vadinamas spaudos draudimo metais.

Spaudos draudimas caro valdžiai nedavė laukiamų rezultatų. Jis trukdė, bet nesustabdė lietuviškos spaudos leidybos. Ją pradėta leisti užsienyje, daugiausia Mažojoje Lietuvoje. Pradėjus leisti draudžiamąją spaudą, atsirado knygnešiai, t. y. žmonės, per sieną į krašto gilumą gabenę ir platinę lietuviškas knygas. Jurgis Bielinis, Martynas Sederevičius, Jonas Ambrozaitis, Augustinas Janulaitis, Vincas Mišeika, Antanas Skinderis, Liudvikas Vaineikis, Juozas Angrabaitis, Juozas Sakalauskas, Kazys Ūdra – tai tik keletas iš daugelio knygnešių, kurie, nepaisydami pavojaus gyvybei, rizikavo nešdami ir platindami uždraustą spaudą. Masiškas lietuvių tautos pasipriešinimas spaudos draudimą sužlugdė. 1904 m. gegužės 7 d. draudimas panaikintas.

Šis kultūrinis sąjūdis, kurio dalyviai daugiausia buvo paprasti kaimo žmonės, ir kuris laikomas lietuvių tautinio sąjūdžio dalimi, padėjo pamatus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui ir išliko svarbiu tautinės savimonės išsaugojimui ligi šių dienų. Knygnešys Jurgis Bielinis, sukūręs lietuviškos spaudos nelegalaus platinimo tinklą, gimė 1846 m. kovo 16 d. Ši diena kalendoriuose minima kaip Knygnešio diena.

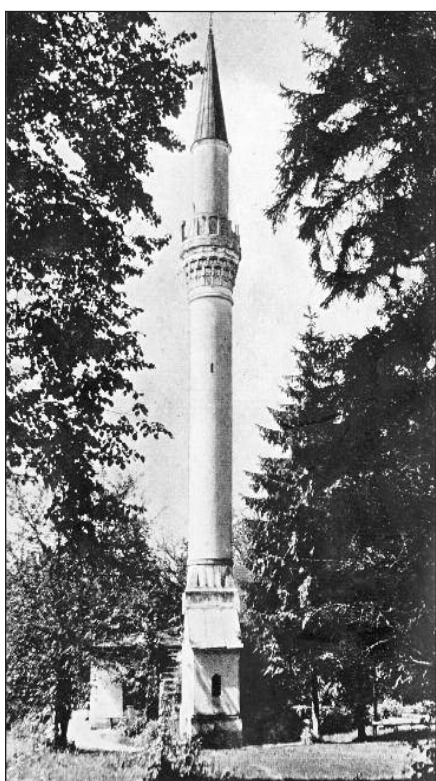

Juozas Zikaras „Knygnešys“.

Parodoje rodomuose leidiniuose – Lietuvos knygnešių istorijos, jų artimųjų prisiminimai, kiti šio sunkaus Lietuvos istorinio laikotarpio liudijimai.

Paroda veiks iki kovo 29 d.

Nijolė Jonaitienė – Ryšių su visuomene skyriaus Renginių grupės vyriausioji vadybininkė-grupės vadovė.

Tarp vokiečių Lietuvos vaizdų – ir Biržų pilies griuvėsiai

Gražiausias bet kokios šalies vietas, vaizdus mėgo ir mėgsta visi – ir vietiniai, ir jų draugai, ir priešai. Gražus to pavyzdys – vokiečių okupacijos metais (1941–1944) išleistas atvirukų rinkinys „Lietuvos vaizdai“ (nuotr. viduryje). Atvirukų rinkinio viršelių piešė A. Vaičaitis, kainavo jis 0.40 reichsmarkės.

Ir kokie gi vaizdai buvo pasirinkti Lietuvoje tuo sunkiu karo metų laiku? Ogi – Daugailių piliakalnis, Kauno pilies griuvėsiai, Kaunas iš lėktuvo, Kauno Šv. Trejybės bažnyčia, Totorių mečetė Kėdainiuose (nuotr. kairėje), Alvitai, Biržų pilies griuvėsiai (nuotr. dešinėje).

Kalbant apie tokį gana neįprastą statinį kaip Totorių mečetė, Kėdainių muziejaus direktorius Rimantas Žirgulis patikslino: „Minaretas buvo pastatytas Kėdainių savininko generolo Eduard von Tottleben kaip dekoratyvinis jo dvaro parko elementas, primenantis dalyvavimą Krymo ir Balkanų karuose.“ Pasak jo, dr. T. Bairašauskaitė dar 1992 m. balandį straipsnyje „Kėdainių minareto mįslė“, išspausdintame „Šiaurės Atėnuose“ rašė, kad jis niekada nebuvo musulmonų maldos namais, o atliko dekoratyvinę paskirtį. Savo laiku tą liudijo ir Rusijos imperijos ministro pirmininko 1906–1911 metais Piotro Stolypino dukra M. von Bok, savo prisiminimuose minėdama minarete buvusį E. Tottleben muziejų.

Antanas Seibutis

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Prieš 20 metų įvykęs Vilniaus stebuklas

PAUL A. GOBLE

Prieš mėnesį teko vesti Amerikos žurnalistų laidą, kur buvo diskutuojama apie Lietuvos pergalę 1991 m. sausį. Laida buvo filmuojama Washington, DC, ji buvo skirta Lietuvos televizijai. Vienas iš klausimų, kuriuos pateikiau, buvo toks: „Kodėl žmonės Vakaruose, ypač amerikiečiai, skyrė tiek daug dėmesio šiam įvykiui? Juk tiek dėmesio nesulaukė nė vienas sovietų brutalumo pasireiškimas prieš žmones, kurie tiesiog norėjo būti laisvi, įskaitant ankstesnius įvykius Baku ir Tbilisyje bei valstybinio terorizmo atvejį Rygoje, praėjus savaitei po įvykių Lietuvos sostinėje.“

Šešių žurnalistų grupė padarė išvadą – Vilnius sulaukė daug daugiau dėmesio nei praėjus savaitei Rygos įvykiai, kadangi Sausio įvykiai Lietuvos sostinėje įvyko pirmiau, taigi buvo „naujiena“ tikra to žodžio prasme. Nėra abejonių, kad Vilniaus įvykiai suvaidino reikšmingą vaidmenį, tačiau manau, kad tai yra tik dalis atsakymo. Šiandien noriu pasidalinti su jumis pamąstymais apie tai, kodėl Vilnius taip rūpėjo Vakarams ir kitoms tautos, dabar jau išsivadavusioms iš sovietinės okupacijos, tačiau vis dar susiduriančioms su Maskvos spaudimo grėsme.

Man atrodo, kad yra trys priežastys, kodėl 1991 m. Sausio 13-oji buvo tokia reikšminga, palyginti su įvykiais kitose šalyse. Pirmia, lietuviai turi ilgametę istoriją ne tik savo šalyje, bet ir Jungtinėse Valstijose. Antra, lietuviai labiau negu bet kuri kita tauta laikėsi aukščiausių beginklio pasipriešinimo blogiui tradicijų. Ir pagaliau, kas yra labai svarbu, lietuviai vadovavosi aukščiausiais moralės principais, tuo tarpu kiti skyrė tam mažiau dėmesio arba rėmėsi politiniais išskaičiavimais. Noriu plačiau pakalbėti apie kiekvieną iš šių aplinkybių, kurios yra puiki pamoka ir Lietuvai, ir jos draugams Vakaruose 20-čiai ateinančių metų.

Jau beveik šimtas metų kaip lietuviai yra įsikūrę JAV. Jie yra didžiausia ir sąmoningiausia tauta, priklausiusi Rusijos įtakos sferai. Daug žmonių – įskaitant lietuvius ir Amerikos lietuvius – pamiršta, kaip tai yra svarbu. JAV pripažino Lietuvą 1922 m., ir tai įvyko Amerikos lietuvių dėka. Ir tam tikra prasme panašiu į Jus žmonių pastangomis JAV tvirtas nusistatymas nepripažinti Baltijos valstybių okupacijos tęsėsi ir sudėtingu Šaltojo karo laikotarpiu.

Daugelis iš mūsų buvo išsėdėję, kad Washington taip ilgai 1991 m. nepripažino Lietuvos nepriklausomybės *de facto*. Nors JAV niekada nepašaukė Lietuvos valstybingumo pripažinimo po 1922 m., Jungtinių Valstijų vyriausybė buvo 37-oji, pripažinusi *de facto* Lietuvos nepriklausomybę 1991 m., iškart po Kubos, šiek tiek anksčiau nei Mongolija. Tačiau tikrasis Lietuvos pripažinimas JAV truko daug ilgiau, ir galiausiai tai įvyko tik dėl Amerikos lietuvių.

1922 m. senatorius Henry Cabot Lodge bandė laimėti rinkimus į Senatą nuo Massachusetts valstijos. Šioje valstijoje gyvenantys lietuviai nuvyko pas H. C. Lodge skūstis, kad Washington dar nėra pripažinęs Lietuvos, aiškiai duodami suprasti, jog jie turi vilties, kad kandidatas į senatorius tuo pasirūpins, jeigu jis nori gauti jų balsus. H. C. Lodge nuėjo pas JAV prezidentą Warren Harding, kuris labai nustebo sužinojęs, jog JAV nepripažįsta Lietuvos. W. Harding paskambino valstybės sekretoriui, šis patvirtino, kad iš tiesų Washington iki šiol nėra pripažinęs Lietuvos nepriklausomybės. Prezidentas liepė jam tai padaryti tučtuojau – ir kartu pripažinti Latvijos bei Estijos nepriklausomybę, tokiu būdu padidinant rinkėjų palankumą savo draugui ir sąjungininkui H. C. Lodge.

Paul A. Goble.

Leono Garbačiausko nuotr.

Po 18 metų, kai po nusikalstamo Stalin ir Hitler suokalbčio sovietų pajėgos okupavo Lietuvą ir neteisėtai aneksavo šalį, amerikiečiai suvaidino ne mažiau svarbų vaidmenį. Nors niekas nesumenkins drąsių Loy Henderson teiginių apie tai, kaip būtų neteisinga pripažinti, ką Hitler sąjungininkas padarė, turbūt svarbiau buvo tai, kad 1940-ieji buvo tie metai, kai Franklin Delan Roosevelt buvo renkamas trečia kadencijai ir kad apdairus politikas žinojo, jog jam yra reikalingi Amerikos lietuvių balsai – pastarieji jam tai vis primindavo.

Per visus žiaurios sovietinės okupacijos metus JAV gyveno gausi lietuvių bendruomenė, savo skaičiumi gal 10 kartų lenkusi Amerikoje įsikūrusius latvius ir 30 kartų – Amerikos estus. JAV gyvenę lietuviai jau tę esą atsakingi, kad Jungtinės Valstijos nedvejotų dėl nepripažinimo politikos. Amerikos lietuviai buvo priešakyje dalyvaujant Pavergtų tautų savaitės renginiuose, Rytų Europos okupuotų šalių nacionalinių dienų demonstracijose ir susitikimuose su Kongreso nariais, kaip kad Jūs senatorius Richard Durbin, ir, be abejo, su žiniasklaidos atstovais.

Kai Vytautas Landsbergis ir Sąjūdis įveikė sovietų ledus 1990 m. rinkimuose, atnešusiuose nepriklausomybės įtvirtinimą valdžios struktūrose, Maskva davė suprasti, kad ji ga-

li Vilnių „sutraišyti savo letena“. Amerikos lietuviai buvo tie, kurie suvaidino pagrindinį vaidmenį užtikrinant, kad Washington ir, kas labai svarbu, visos Jungtinės Valstijos galėtų atsistoti laisvės ir Lietuvos žmonių pusėn.

Amerikos lietuviai, tokie kaip Asta Banionytė, kurią, esu tikras, visi žinote, ėmėsi organizuoti demonstracijas ir garsiai kalbėti tiesą – ypač JAV valdžios atstovams, kurie manė, kad Jungtinės Valstijos turėtų labiau rūpintis gerais santykiais su Maskva nei Amerikos principais ir Lietuvos laisve. Tuo metu dirbau JAV vyriausybėje ir galiu pasakyti, kad Asta suvaidino svarbų vaidmenį siekiant užkirsti kelią netinkamiems veiksams, skatinant gerus Washington sprendimus.

Kita vertus, Amerikos lietuviai dirbo kartu su didvyriškomis, bet iš esmės nepripažintomis lietuvių grupėmis, kurios vaidino svarbų vaidmenį 1990 ir 1991 m. įvykiuose, siekiant, kad JAV atkreiptų dėmesį į tuos įvykius. Žinoma, eina kalba apie radijo operatorius įvairiuose Lietuvos miestuose, kurie per visą krizės laikotarpį ruošdavo laidas užsieniui, jas siųsdavo Amerikos lietuvių radijo operatoriams, kurie jas perduodavo į Washington.

Tuo sudėtingu laikotarpiu dirbau kaip „Laisvosios Europos radijo“ atstovas JAV Valstybės departamente, ir kai Sąjūdis iškovojo pergalę rinkimuose, buvau atsakingas už Lietuvos ir jos kaimynų reikalus. Mano diena buvo įrėminta trimis skambučiais. Ryte gaudavau žinias iš Lietuvos, atsiųstas Lietuvos radijo operatorių, kurias perduodavo JAV lietuviai iš rytinės pakrantės. Vidurdienį gaudavau kitą naujienų rinkinį iš Cleveland ir Chicago gyvenančių lietuvių, o dienos pabaigoje pasiekdavo trečias informacijos pluoštas iš lietuvių, įsikūrusių vakarinėje pakrantėje.

Be abejo, tai buvo svarbiausias informacijos šaltinis, kurį turėjo Jungtinės Valstijos apie Lietuvos įvykius. Viliuosi, kad bus tinkamai įvertinti tų puikių žmonių nuopelnai tiek Lietuvoje, tiek JAV. Jeigu mes nebū-

tume gavę šios informacijos tokiu būdu, M. Gorbačiovo ir jo šalininkai Amerikoje tikriausiai būtų galėję veikti kur kas veiksmingiau prieš Lietuvą.

Antroji priežastis, nulėmusi, kad Sausio 13-osios stebuklas priklausytų pasaulio dėmesiui, yra tai, kad lietuvių beginklis pasipriešinimas, nepaisant visų sovietų provokacijų, atitiko aukščiausius moralės principus. Tai yra iš tiesų nuostabu kalbant apie žmones, kurie buvo pasirengę beginklei kovai su represiniu režimu, apsiginklavusiu šautuvais ir tankais.

Būtent tai padarė lietuviai. Puikiai prisimenu politinę karikatūrą, kuri pasirodė iškart po žudynių. Joje vaizduojamas lietuvis, išdidžiai atstatęs krūtinę ginkluotam sovietų žudikui, o už jo – aukštyn iškeltomis rankomis tolyn sprunkantis išsigandęs dėdė Sam. Neprisimenu, kiek Amerikos lietuvių siuntė man šios karikatūros kopijas, norėdami būti tikri, kad JAV Valstybės departamentas pamatys ją.

Prisimenu dar vieną įsimintiną nutikimą, kuris nusipelno būti prisimintas, minint tų įvykių 20-metį. Netrukus po to, kai Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Washington, DC Stasys Lozoraitis paskambinęs man papasakojo apie žudynes prie Televizijos bokšto Vilniuje, sulaukiau antro jo skambučio – S. Lozoraitis po tokios jaudinančios žinios norėjo pasakyti ką nors paguodžiančio. Jis sakė, kad ką tik iš profesoriaus V. Landsbergio išgirdo, jog sovietų kariams šaudant į minią lietuviai, kurie buvo susirinkę šalia bokšto, nesitraukė, nors kareiviai įsakė tai daryti. Vietoj to, jis sakė, lietuviai liko stovėti savo vietose ir ėmė giedoti seną lietuvišką giesmę.

Aš iš karto paskambinau JAV valstybės sekretoriaus padėjėjui Europos reikalams Ray Sites pranešti (jis tą šaltą savaitgalį turėjo kalbėtis su prezidentu George Bush, kuris buvo išvykęs į Camp David), kad, mano nuomone, sovietai neturėjo užtektinai kulku sustabdyti lietuvių siekio atgauti savo nepriklausomybę *de facto*, ir lietuvių tauta parodė milžinišką drąsą.

Visi laisvę mylintys amerikiečiai buvo sujaudinti – tai aš turėjau progą sužinoti po keleto dienų, ir tas jausmas laikui bėgant vis stiprėjo. Naktį iš sausio 12 į sausio 13-ąją (nepamirškime, kad tarp Lietuvos ir Washington laiko yra 7 valandų skirtumas) mes Valstybės departamente išteigėme Baltijos darbo grupę įvykiams stebėti. Buvau atsakingas už tai, ir viena iš užduočių, tekusių man – kalbėti su visais skambinančiais, kurie buvo pasipiktinę JAV neryžtingumu duodant tvirtesnę atkirtį Gorbačiovo smogikams.

Gera prisimenu kitą naktį, kai paskambino viena Amerikos lietuvių. Ji buvo daugiau nei pikta, ir vienas iš mano kolegų perdavė telefoną man.

Nukelta į 11 psl.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuvei įteiktas „Drąsios moters“ apdovanojimas Japoniją sukrėtė galingiausias žemės drebėjimas

Margarita Jankauskaitė. DELFI nuotr.

Vilnius (BNS) – Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoje Lygių galimybių plėtros centro projektų vadovei Margaritai Jankauskaitei įteiktas kasmetinis JAV ambasados „Drąsios moters“ apdovanojimas. Jį įteikė JAV ambasadorė Anne E. Derse.

M. Jankauskaitę JAV ambasada Vilniuje apdovanojo už jos drąsą pasisakant dėl moterų teisių ir padėties gerinimo bei seksualinių mažumų Lietuvoje, pranešė ambasada.

Minėdamas Tarptautinę moters dieną JAV ambasados visose šalyse kasmet siūlo apdovanojimui pasižymėjusias moteris už jų atsidavimą ir drąsą kovojant už moterų teises. Tarptautinį apdovanojimą skiria JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton.

Japoniją sukrėtė galingiausias žemės drebėjimas

Tokijas (BNS) – Prie Japonijos šiaurės rytinės pakrantės kovo 11 d. įvyko 8,9 balo stiprumo žemės drebėjimas, sukėlęs didžiulį cunamį, kurio keturių metrų aukščio bangos, užgriuvusios pakrantę netoli drebėjimo epicentro, nušlavė jų kelyje buvusias mašinas ir pastatus. Kai kur cunamio bangos siekė 10 metrų.

Žemės drebėjimo židinytis buvo 10 km gylyje, už maždaug 125 km nuo Japonijos rytinės pakrantės. Šis rajonas yra už maždaug 380 km į šiaurės rytus nuo sostinės Tokijo.

Po galingo žemės drebėjimo ir jo sukulto cunamio, kuris smogė šalies šiaurinei pakrantei, Sendai miesto

apiludimyje policija rado per 300 žuvusiųjų kūnų. Laivas, kuriuo plaukė 100 žmonių, buvo nuneštas didžiulio cunamio ir sudaužytas į krantą. Milžiniškos cunamio bangos dideliu greičiu nusirito tolyn į salyno gilumą, šluodamos jų kelyje buvusius automobilius, namus ir žemės ūkio techniką, o paskui atsitraukdamos nunešė juos į vandenyną. Kai kurie vandens nešami namai liepsnojo – gaisrus veikiausiai sukėlė sproguosios dujos.

Cunamio grėsmė yra iškilusi beveik visoms Ramiojo vandenyno baseino šalims.

Prieš 20 metų įvykęs Vilniaus stebuklas

Atkelta iš 10 psl.

Moteris keletą minučių neatsikvėpdama garsiai šaukė, piktdamasi Vakarų nenoru padėti didvyriškiems Lietuvos žmonėms. Galiausiai ji prilo norėdama atsikvėpti, ir aš pasakiau: „Tik noriu jums pasakyti, kad sutinku su kiekvienu jūsų pasakytu žodžiu.“ Manau, ji labai nustebo. Moteris paklausė: „Ar galiu sužinoti, su kuo kalbu?“ Niekas iki tol man nebuvo uždavęs tokio klausimo, ir kai aš jai pasakiau savo pavardę, ji tarė: „O, ponas Goble, tai, ką pasakiau, tikrai buvo skirta ne jums. Mes žinome, jūs esate vienas iš mūsų draugų!“ Šie jos žodžiai, mano nuomone, buvo didžiausias pagyrimas, kokio aš kada nors esu sulaukęs.

Dauguma nacionalinių judėjimų buvusioje Sovietų Sąjungoje kėlė savo reikalavimus remdamiesi teise – tarptautine ir sovietų. Bet Lietuva tai pavertė moraliniu reikalu, iš dalies tai nulėmė ir lietuvių katalikų tikėjimas. Tų, kurie abejoja, kad Dievas vaidina vaidmenį istorijoje, paprašysiu išiklausyti į Jono Pauliaus II žodžius. Jo kvietimas šio regiono žmonėms „nebijokite“ buvo ryžtingiausiai pakartotas Lenkijoje ir dar stipriau – Lietuvoje.

Lietuviai nestatė užtvarų, nes jie jautėsi esantys teisūs, ir, be abejo, jie tokie buvo. Jie nekovojo už savo nepriklausomybę, nes buvo politiškai teisūs – be abejo, tai buvo tiesa. Jie taip elgėsi, nes buvo morališkai teisūs. Ir tai, manau, įkvėpė pasaulį. Mus visada labiau traukia tie, kurie atlieka moralinius žygius, o ne tie, kurių pusėje – galingi teisiniai ar politiniai svertai.

Neatsitiktinai tame pačiame kambaryje, kur buvo įkurtas Sąjūdis, dabar yra Apaštališkoji nunciatūra. Kalba eina apie moralės principus, kuriais vadovavosi profesorius V. Landsbergis ir visi lietuviai, kovoję už laisvę. Tai užtikrino Sausio 13-osios ir panašių įvykių prieš ją ir po jos sėkmę (...).

Leiskite man baigti šias savo pastabas trimis išvadomis. Nors niekas negali numatyti ateities, kai kurių įvykių, mes visi turime prisiminti šią datą. Pirma, Lietuva vis dar yra labai pavojingose kaimynystėje. Nors daugelis lietuvių ir kitų tautų yra patyrę „istorijos pabaigos“ akimirka, dabartinė Lietuva yra Europos Sąjungoje ir NATO. Tačiau lietuviai ir

Amerikos lietuviai nepripažįsta, kad tai gali užtikrinti, jog garbingos Lietuvos valstybingumo ir nepriklausomybės tradicijos nebus užginčytos, ypač atsižvelgiant į vis agresyvesnę Rusijos vadovų kalbėjimo toną ir Vakarų nenorą pripažinti, kad tai kelia didelį pavojų.

Antra, lietuviai ir Amerikos lietuviai turi pripažinti, kad Vilniaus didžiausia stiprybė yra moralinis dėmuo, kai lietuviai pasirodė tokie stiprūs prieš 20 metų. Labai nesunku patekti į *real politik* spąstus ir galvoti, kad joje viską lemia pinigai ar ginklai. Taip nėra. Žmonės, kurie atėjo prie Televizijos bokšto Vilniuje, tai žinojo, ir labai svarbu, kad tie iš mūsų, kurie išgyveno šiuos įvykius, ne tik pripažintų šių įvykių reikšmę, bet ir visa tai perduotų kitoms kartoms.

Ir trečia, kas yra nepaprastai svarbu, kaip gerai, kad JAV lietuviai dar kartą patvirtino savo vaidmenį kaip ambasadoriai tarp lietuvių ir amerikiečių, kaip tiltas tarp dviejų tautų. Po 1991 m. daugelis JAV lietuvių padarė išvadą, kad jų užduotis įvykdyta. Jie klysta – jų vaidmuo pasikeitė, tačiau užduotis nėra baigta – ji yra kitokia, bet taip pat didelė ir svarbi, kaip ir anksčiau.

Šis vaidmuo gal nebus toks spalvingas, o užduotis – ne tokia dramatiška, tačiau jie taip pat yra svarbūs. 1991 m. sausio 13-ąją, kuri, beje, yra mano gimtadienis, mano žmona nupirko man atviruką, kuris, aš manau, yra skirtas mums visiems. Jame įrašyta: „Kiekvienas gali išgyventi krizę, tačiau mus gali įveikti kasdieniai dalykai.“ Dabar mūsų darbas yra ta kasdienybė, ir jeigu mes jį atliksime, ne tik išvengsime krizės, bet ir galėsime švęsti dar daug daug Vilniaus 1991 m. stebuklo jubiliejų, nesibaimindami ateityje tykančių pavojų.

Sutrupinta

Kalba skaityta š. m. vasario 13 d. per ALT'o suruoštą Vasario 16-osios minėjimą Jaunimo centre, Čikagoje.

Paul A. Goble – patyręs etninių ir religinių reikalų Eurazijos specialistas, šiuo metu vadovaujantis Baltijos šalių, Ukrainos ir Lenkijos studijoms JAV valstybės departamento Tarnybos institute.

Redagavo

Audrius V. Plioplys, MD
Iš anglų kalbos vertė
Loreta Timukienė

Kai kurie vandens nešami namai liepsnojo.

Reuters nuotr.

Surinkti kultūros veikėjų parašai už Valdovų rūmus

Vilnius (ELTA) – Beveik 770 kultūros ir meno veikėjų, įvairių premijų laureatų, mokslininkų palaiko Valdovų rūmų statybų užbaigimą. Aukščiausiems valdžios atstovams skirtas vardinis sąrašas ir Valdovų rūmus palaikanti peticija įteikti kultūros ministrui Arūnui Gelūniui.

Valdovų rūmų paramos fondo valdybos pirmininko Algirdo Vapšio pasirašytame tekste teigiama, kad „Valdovų rūmai turi kuo greičiau pradėti tenkinti visuomenės kultūros, švietimo, turizmo, valstybės reprezentavimo poreikius. Tai ypač svarbu artėjant Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai 2013 m.“

Peticiją pasirašė per 50 nacionalinių, valstybinių ir vyriausybinių

premių laureatų, daugiau kaip 40 mokslo, studijų ir kitų institucijų vadovų, 30 Lietuvos mokslų akademijos mokslininkų, daugiau negu 40 pasaulio lietuvių atstovų, Lietuvos politikų, per 80 žymių istorikų, archeologų ir paveldosaugininkų, taip pat dešimtys muziejininkų, bibliotekininkų, menininkų, visuomeninių organizacijų ir žiniasklaidos atstovų. Prie rėmėjų priskiriami ir daugiau negu 70,000 Lietuvos ir užsienio žmonių, finansiškai parėmusių Valdovų rūmų atkūrimą.

Pasak Valdovų rūmų užbaigimą palaikančio kultūros ministro A. Gelūno, šiemetams Valdovų rūmų statybai tęsti yra numatyta 16 mln. Lt, bet neaišku, ar tiek reikės, ar kiek mažiau.

Illinois valstija panaikino mirties bausmę

Springfield (BNS) – Po du dešimtmečius trukusių debatų, kad mirties bausmė gali būti įvykdyta ir nekaltiems žmonėms, Illinois galiausiai tapo 16-ąja JAV valstija, panaikinusi šią priemonę.

Pastaruosius 10 metų Illinois jau galiojo mirties bausmės vykdymo moratoriumas, bet valstijos gubernatorius demokratas Pat Quinn pasirašė įstatymą, galutinai uždraudžiantį vykdyti mirties bausmę žmonėms. Jis taip pat pakeitė mirties bausmę į kalinimu iki gyvos galvos 15 kalinių, kuriems anksčiau paskelbtas mirties nuosprendis. P. Quinn sakė, kad priimdamas sprendimą dėl mirties bausmės panaikinimo, jis pakluso savo sąžinės balsui.

2000 m. tuometinis Illinois gubernatorius George Ryan įvedė mirties nuosprendžių vykdymo morato-

riumą. G. Ryan priėmė šį sprendimą netrukus po to, kai iš mirtininkų kambarų buvo paleista daugiau kaip 10 žmonių. Kai kuriems jų mirties bausmės nuosprendis buvo panaikintas po žurnalistinių tyrimų, per kuriuos pavyko įrodyti, kad jiems buvo pateikti klaidingi kaltinimai.

36 JAV valstijos, kaip ir anksčiau, leidžia skelbti nuteistiesiems mirties bausmės nuosprendžius. Pastaraisiais metais mirties bausmių vykdymų Jungtinėse Valstijose sumažėjo. 1998 m. jų buvo daugiausiai – tada mirties bausmė nuosprendžiai buvo įvykdyti 98 žmonėms, o 2010 m. – 46. Nuo 1976 m., kai Jungtinėse Valstijose po neilgo moratoriumo vėl buvo skelbiami mirties bausmės nuosprendžiai, daugiausiai kartų jie buvo įvykdyti Texas valstijoje – iš viso 466 žmonėms.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DALIUS KEDAINIS MD FACP
WILLIAM MIKAITIS MD
Vidaus ligų ir šeimos gydytojai
Ūmaus susirgimo atveju
priimame tą pačią dieną
1206 East 9th (159th) Street
Suite 210, Lockport, IL 60441
Klinikos tel. 815-834-8777

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Čia vieta Jūsų skelbimui
Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

A. a. Kajetonas Julius Čeginskas**Atkelta iš 7 psl.**

Tačiau redakcijos pasitarimuose kalbėdavome apie prancūzų dienraštį, kaip apie siekinį. Kajetonas jį reguliariai pirkto, skaitė, aktualius straipsnius vertė, skelbė juos savo laikraštyje.

Dr. Čeginskas buvo labai patyręs ir išvalgęs redaktorius. Redakcijos štabas iš jo daug išmoko. Labai puoselėjo lietuvių kalbos grynumą, sklandumą, aiškumą – tarptautinius žodžius kur tik buvo įmanoma, visuomet keisdavo lietuviškais. Jo parašyti ir suredaguoti straipsniai pasižymėjo aiškia ir logiška mintimi, patraukliu dėstymu, ramiu ir nuosaikiu tonu, tvirta argumentacija. Retai savo tekstus pasirašinėjo savo vardu ir pavarde. Dažniausiai naudojo dar iš „Laisvosios Europos“ radijo laikų jam įprastą Augustino Liepos slapyvardį. (Iševijvos spaudoje dauguma jo straipsnių irgi pasirašyti Vidzgirio, Gričio, Lembergo pseudonimais.) Daugeliui jo kartos žmonių lengvai atpažįstamus slapyvardžius Kajetonas naudojo ne dėl to, kad jo straipsniuose būtų buvę kas nors netinkamo ar kitiems įžeidus, bet iš tam tikros kultūrinės tradicijos, kuri stengėsi nepervertinti asmens, nekelti jo į pirmąją vietą, bet siekė pabrėžti mintis ir idėjas, kurias tas asmuo norėjo perduoti.

Netikėta žinia iš Talino

Reikšmingą ir nepaprastai veiksmingą dr. Čeginsko įsijungimą į „Kauno laiko“ redakcijos darbą per akimirka nutraukė netikėta žinia iš Talino. Vieną rytą atėjęs į redakciją pastebėjau neįprastą rimtį: nieko gera nežadancia veido išraiška, su faksograma rankose stovėjo Kajetonas, aplink jį būriavosi keli nusiminę redakcijos darbuotojai. „Turiu nedelsiant grįžti į Švediją“, – ištarė po trumpos pauzės. Žmona Ebba pranešė, kad Taline jai nustatė vėžį ir ji priversta skubiai išvykti gydytis.

Sutarėme taip: kol paaiškės padėtis šeimoje ir tolimesnės gyvenimo perspektyvos, Kajetonas lieka dabartinėse redakcijos pareigose, suteikdamas jam neapibrėžto laikotarpio nemokamas atostogas. Pagal galimybes, žadėjo parašyti iš Švedijos.

Ėjo laišakai, bet neguodžiantys. „Kelionė pavyko be sunkumų. Vėl patekau į savo ‘visatą’, – rašė 1995 m. kovo 29 d. – Kol kas neplanuoju keliauti į Stokholmą naujos vizos prašyti. Turiu pareigą rūpintis žmonos sveikata, nors padėti negaliu. Dar nesutvarkyti ir mokesčių reikalai. Tad iki balandžio pabaigos niekas nepajudės mano akiraty. Aišku, pasigendu jūsų visų, to sujudimo pirmadieniais ir ketvirtadieniais, berengiant naują numerį, bet ką padarysi, kad yra ir toji ‘force majeure’.” Už poros savaitių jau duoda suprasti, kad sugrįžimo perspektyvų nedaug.

Birželio 10-tosios laiške – dramatiškos gaidos: „Atidėlioju, kiek galėčiau, nemalonu, bet neišvengiamą pranešimą, kad artimu laiku neketinu grįžti į Kauną. Tuo pačiu reikia įforminti po mano išvykimo susidariusią faktinę padėtį. Manau, kad geriausiai tai padaryti tyliai, išleidžiant tą eilutę, jei šiuo metu nėra, kas tas pareigas perimtų. (...) tebesu užsiėmęs vienu rūpesčiu, kuris visus kitus nustelbė. Kiauras dienas prasėdžiu pas savo ligonę. Gydytojai stengiasi pratęsti gyvybę, nors liga nepa-

gydoma. Buvo kelios rimtos priežastys, kurios vertė mane grįžti į Švediją, bet šita pasirodė lemianti ir labai sukrėtė. Taip greitai nesitikėjau. Mano tyła turėjo būti iškalbingesnė už žodžius, kurių ieškojau ir dar nerandu, kad pasakytiau, kas man nutiko.”

Nutilo ilgam

Ebba Čeginskienė mirė jau po dviejų savaitių. Kajetonas nutilo ilgam. Tik maždaug po metų, 1996 m. gegužės 1 d., kai rengėme laikraščio straipsnių rinktinę, atsiliepė: „Ačiū už malonų prakalbinimą. Bijau užkrėsti savo pesimizmu, nes dar niekas pas mane nepakito. (...) Jei yra kas tinkamo publicistikos knygai iš mano straipsnių, mielai sutinku. (...) Laikas bėga, bet mano savijauta nesitaiso. Tokį, koks esu dabar, geriausia pamiršti! Su šviesiais prisiminimais ir šiltais jausmais – Neveikusiai Kajetonas.”

Žmonos mirtis, galbūt iš dalies ir socialinis nuošalumas, Kajetoną ilgai regis, palaužė: „Pasidariau visiškai nerašlus, nors labai džiaugiuosi, kai mane prisimena. Nesmaigu prisipažinti, bet tapau toks ‘nuo koto nusmukęs kirvukas’ (tai mano dar vaikystėje girdėtas posakis, kuriu tikros reikšmės nesuprasdamas pri(si)taikau).” (1998 m. birželio 26 d. laiškas.)

Sukaktuvių proga, norėdamas praskaidrinti savo didžiai gerbiamo vyresniojo bičiulio dienas, parašiau apie jį straipsnį. Kajetonas atsiliepė 2000 m. liepos 16 d. laišku: „Mano mėgstamas poetas [J. Baltrušaitis] kalba apie ‘dyką žiedą’. Kasdieniškai kalbant, tai ‘tuščiažiedis’. Toks iš tikrųjų Tavo iškalbingai pašlovintas sukaktuvinkas... Kaip ten bebūtų, dėkoju už malonų prisiminimą tų dienų Kauno, kai mus abu buvo galima laikyti fizišku pagrindinių Servanteso personažų įsikūnijimu. Noras turėti lietuvišką ‘Le Monde’ dar ir šiandien atrodytų donkichotiška svajonė, bet mes svajojom ir tai miela prisiminti. Gal netrukus ateis tas laikas, kai ši svajonė virst tikrove. Tebūna toks palinkėjimas ateičiai. Širdingas ačiū už straipsnį, į kurį įdėjai daug darbo ir savo nuopelnus, kad neatrodyčiau toks tuščiažiedis, koks esu.”

„Pasimatyti būtų malonu, bet...”

2005-aisiais pasitaikė automobiliu keliauti per Švediją. Paskambinau Kajetonui: ar galėčiau aplankyti? Balsas buvo seniai girdėtas ir jau nebe tas, kurį pažinojau: „Pasimatyti būtų malonu, bet kad pamatytum mane tokį, koks esu dabar, nenorėčiau. Prisiminkime dienas, apie kurias galvoti gera.” Nebesusitikome.

Paskambinau dar 2009-aisiais pasveikinti po Vyčio kryžiaus apdovanojimo įteikimo. Kalbėti nebuvo labai lengva – jau bylojo metų našta. Po pasikalbėjimo pagalvojau: kodėl mūsų istorijoje viskas vyksta taip fatališkai per vėlai? Kodėl net ir teisingi bei reikalingi sprendimai, net jei jie ir priimami, ateina tada, kai jau nebegali teikti nei džiaugsmo, nei turėti reikšmės žmogaus gyvenimui?

Vidmantas Valiušaitis – Lietuvos filologas, žurnalistas, publicistas, politikos ir kultūros apžvalgininkas, redaktorius, visuomenės veikėjas.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS**Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre**

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Sudoku Nr. 36

1	6			2			4	3
	3		6	7		2	9	
		8			5			
8	4	3			7			6
2								9
6			3			4	5	7
			2			7		
	5	6		4	8		1	
7	1			9			8	4

+ + =

	1	3	6					
8	7		5					2
				3		1	8	
		2	8				5	6
				7				
6	8				5	3		
	2	5		8				
1					4		2	7
					9	5	4	

+ + =

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
10S.640S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

DR. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios
apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
Tel. 847-299-4811

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

IEŠKO DARBO

* **Baltimorės Lietuvių namai** ieško žmogaus „menedžerio“ pareigoms. Smulkesnė informacija tel. 443-839-6481, Gintaras, arba el. paštu gintarasbujanauskas@yahoo.com

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Moteris** pirkty pagyvenusių žmonių priežiūros darbą su gyvenimu kartu bet kuriame Amerikos mieste. Tel. 708-244-5398.

* **Vyras ir žmona** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Turi dokumentus, automobilį. Buitinė anglų kalba. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris** (perka) ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos. Gali prižiūrėti ir vaikus. Tel. 773-761-9261 Angelė.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

PASLAUGOS

Algis Luneckas daug metų sąžiningai užpildo mokesčių formas. Dėl susitarimo, prašau skambinti **773-284-0100**, 4536 W. 63rd St., Chicago.
(Advokato V. Lietuvninko įstaigoje, priešais „Draugo“ redakciją).

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus fotolaboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.;
šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir
trečiadieniais susikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS! Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Gera žinia mūsų vyresniesiems!

Gražioje ir ramioje **Elgin miestelio Waverly gatvėje** įsikūrė jaukūs **ŠEIMOS NAMAI**. Čia kviečiame apsigyventi vyresnio amžiaus žmones, kuriems sunku gyventi vieniems ir reikalinga nuoširdi pagalba. Mes pasirūpinsime viskuo, ko tik žmogui gali prireikti. Apsilankykite pas mus. Mūsų tel.: **1-815-519-0986; 1-224-535-8004**

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Century 21
Pro-Team
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PARDUODA

Parduodama 2,26 ha miško
Lazdijų raj., Kapčiamiesčio seniūnija,
Kareivonių kaime prie ežero Niedus.
Kelias asfaltuotas, yra elektra. Kaina
sutartinė. Tel. **370-37-392179**

Autorius parduoda knygą,
20 puslapių, „Mr. Kugelis“
anglų k. Daug receptų kuge-
lio, vėdarų, cepelinų ir kitų
patiekalų iš bulvių. Kaina \$7.
Tel. **773-735-4722**

Stasė Ramanauskas, gyvenanti **Lemont, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukėjo laikraščiui 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū.

Detroit, MI, skaučių ir skautų tuntas už Kaziuko mugės skelbimą atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką. Labai Jums ačiū.

Viktoras Kuraitis, gyvenantis **Mokena, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukėjo 50 dol. laikraščio leidybai paremti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Alvydas E. Arbas, gyvenantis **Racine, WI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame labai dėkingi.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai ar gali išleisti atostogų. Tel. 773-808-0011.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių slaugos darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, legalūs dokumentai. Gali išleisti atostogų nuo balandžio mėnesio (bet kurioje valstijoje). Siūlyti įvairius variantus. Tel. Lietuvoje +370-647-65077 arba 630-730-2132.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu namo. Gali išleisti atostogų arba pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-988-3091.

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami vienas 2 mieg.,
du 1 mieg. 1 vonios butai.
Tel. **630-674-5414** Linas
Century 21 ProTeam

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com

40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2011m. brošūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltiją. Organizuojame specialią turistinę kelionę į Lietuvą ir Lenkiją, rugpiučio 1-16 d., 2011 metais. Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Prancškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

Trucking

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

DVIDEŠIMT VIENERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

Mūsų mylimą Mamytę

A † A
ANTOINETTE MONDEIKA,

pakėlusią daug žemiško skausmo, Aukščiausias į savo Amžinuosius namus pašaukė 1990 m. kovo 13 d.

Po gedulingų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, Amžinajam poilsiui buvo palaidota ir palaidota šalia savo vyro a. a. muziko Adolfo Mondeikos, Queen of Heaven mauzoliejuje, 1990 m. kovo 17 d.

Dvidešimt vienerių metų mirties sukaktyje prisiminsime Ją su giliu liūdesiu, meile ir dėkingumu. Mirimo dieną, kovo 13-ąją, ir laidojimo dieną, kovo 17-ąją šv. Mišios už Jos sielą bus aukojamos 8 v. r. Šv. Odilo bažnyčioje, o taip pat ir kitose bažnyčiose.

Visus gimines, pažįstamus ir artimuosius nuoširdžiai prašome tose dienose prisiminti ir pasimelsti už mūsų mylimos Mamytės sielą.

Nuliūdusios dukros Marija ir Teresė

MARGUMYNAI

Biblija išversta į kičių ir kašmyro kalbas

Kovo 4 d. Gvatemalos sostinėje Chalapo vyskupas Julio Cabrera pristatė išleistą Biblijos vertimą į kičių kalbą. Kičių kalba priklauso majų kalbų šeimai ir yra antra po ispanų pagal populiarumą Gvatemalos kalba. Kičių kalba kalbančių yra daugiau kaip milijonas indėnų.

Biblijos vertimas į kičių kalbą truko 23 metus. Biblija į kičių kalbą buvo verčiama iš originalo kalbų, o ne iš ispanų. Prie vertimo tobulinimo labai daug prisidėjo indėnų kičių katechetai.

Indijos Biblijos draugija, švęsdama savo 200 metų jubiliejų, vasario 19 d. pristatė oficialų vertimą į kašmyro kalbą. Versti buvo pradėta 1994 m. Jammu-Srinagar vyskupijos ir Indijos Biblijos draugijos pastangomis. Dabartinį vertimą sudaro visos Senojo ir Naujojo Testamento knygos. Jį atliko Predhuman K. Joseph Dhar, mokslininkas, žurnalistas, rašytojas ir dėstytojas, kilęs iš senos ir konservatyvios šeimos, priklausančios Shavite Brahmanų religinei tradicijai.

„Vatikano radijas“

Parduodamas perlais išsiuvinėtas baldakimas

Šį mėnesį vyksiančiame aukcione bus parduodamas retas, 150 metų senumo indiškasis baldakimas, siuvinėtas brangakmeniais. Manoma, kad jo kaina bus apie 5 milijonai dolerių. Šilkinis baldakimas išsiuvinėtas 500 tūkstančių perlų, safyrais, rubiniais,

smaragdais, baltais ir rožiniais deimantais. Baldakimo kraštais puošti persiško stiliaus vijoklinėmis gėlėmis ir spalvotais karoliukais. Prabangaus baldakimo skersmuo – 119 centimetrų. Jis pasiūtas 1865 metais. Delfi.lt

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

A † A
**Dr. ROBERTAS JUOZAS
MACIUNAS**

1955.03.15–2011.03.01

Po sunkios ligos mirė Cleveland, Ohio.

Gimė Čikagoje, sūnus dr. Algirdo ir dr. Genovaitės Maciūnų. Baigė Northwestern universitetą, Illinois; University of Illinois Medicinos mokyklą. Neurochirurgijos rezidentūrą atliko Mayo klinikoje, Minnessota. Buvo Neurochirurgijos profesorius Vanderbilt universitete, Nashville, Tennessee; University of Rochester, New York; Case Western University, Cleveland, Ohio.

Dr. Maciunas parašė daug mokslinių straipsnių, redagavo daug knygų savo srityje, ruošė mokslines konferencijas Amerikoje ir Europoje.

Giliame liūdesyje liko: žmona dr. Ann Fallinger, sūnūs Nicholas ir Joseph; seserys dr. Danutė (Vytautas) Mockus, dr. Gražina (Michael) McClure, dr. Jūratė (Carl) Landwehr ir jų vaikai; teta Jovita Strikas, pusbroliai dr. Raimundas Strikas, Algis Strikas; teta Genovaitė Maciunas, pusbroliai Vytautas Maciunas ir Algis Maciunas.

Atsisveikinimas įvyks šeštadienį, kovo 12 d., 9:30 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, kurioje 10 v. r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po šv. Mišių a. a. Robertas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje, prie savo tėvelių.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime, šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Jėzuitų gimnazijoms Lietuvoje.

Liūdinti šeima

Mielam draugui

A † A
EUGENIJUI BARTKUI

pasitraukus į Amžinybę jo žmonai DANGUOLEI, dukrai VIVAI, sūnui DARIUI ir visai jų šeimai reiškiamo mudviejų širdingiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Isolda ir Vytautas Šimkai

Šviesaus atminimo Lietuvos patriotui, inžinieriui

A † A
EUGENIJUI BARTKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionio žmoną DANGUOLĘ, dukrą VIVĄ, sūnų DARIŲ ir artimuosius.

Vladas ir Auksė Mikliai
Vytautas ir Dalia Burokai

Iškiliam Amerikos lietuvių visuomenės veikėjui

A † A
EUGENIJUI ALGIMANTUI BARTKUI

atgulus amžino poilsio, nuoširdžiai užjaučiame velionio artimuosius ir liūdime kartu su giminėmis, draugais, bendražygiais.

Lietuvos Respublikos generalinis
konsulatas Čikagoje

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Ekumeninės – lietuvių krikščionių** vienybės – pamaldos Kovo 11-ajai paminėti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (6812 S. Washenaw Ave., Chicago, IL 60629) vyks kovo 13 d. 3 val. p. p. Dalyvauja: lietuviai katalikai, liuteronai, reformatai ir kitų krikščioniškų konfesijų atstovai. Sveikinimo žodį tars Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniuilienė. Giedos jungtinis choras. Kviečiame visus lituanistinių mokyklų vaikus su tėviavėlėmis dalyvauti iškilmingoje pamaldų atidarymo eisenoje. Prašoma vaikų aprengti tautiniais drabužiais.

■ **Čikagos lietuvių skautų tradicinė** Kaziuko mugė vyks kovo 13 d. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St. Lemont, IL 60439), Jaunimo rūmuose. Mugė prasidės po 9 val. r. šv. Mišių ir tęsis iki 2 val. p. p. Jei turite klausimų, kreipkitės pas Arą Žygą tel. 708-955-4064 arba el. paštu azygas2@gmail.com.

■ **Neseniai išleistą knygą „Vydūno fondui – 55“** bus galima įsigyti Kaziuko mugėje, kuri kovo 13 d. vyks Jaunimo rūmuose, Pasaulio lietuvių centre. Mugė veiks nuo 10 val. r. iki 2 val. p. p.

■ **Lietuvių Opera pradeda bilietų pardavimą** į gegužės 15 d. numatomą premjerą – Franz Lehar operetę „Grafas Liuksemburgas“ („The Count of Luxembourg“). J. Sterling Morton High School salėje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL

60804). Bilietai bus pardavinėjami kovo 13 d. Pasaulio lietuvių centre rengiamoje Kaziuko mugėje. Informacija tel. 630-242-1888 arba tel. 630-833-1893.

■ **JAV LB Lemont apylinkės valdyba** kviečia į metinį-ataskaitinį susirinkimą, š. m. kovo 27 d. 12:30 val. p. p., kuris vyks PLC didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439).

■ **Trečiadienį, kovo 30 d. nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p.** Holy Cross Hospital auditorijoje (2701 W. 68th Street, Chicago, IL) vyks Donoro diena. Donorus prašoma registruotis tel. 773-884-4621 (Nancy). Atvykstant su savimi turėti dokumentą su nuotrauka. Turint klausimų dėl kraujo davimo prašome skambinti Christy tel. 708-342-9747.

■ **FSS Čikagos skyrius savo nariams** ruošia religinio susikaupimo sueigą balandžio 15 d., penktadienį, 6:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro Posėdžių kambaryje, Lemont. Kviečiame narius gausiai dalyvauti.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Gintarinių šaknų klubas kviečia** į pirmąjį šių metų susirinkimą kovo 15 d., antradienį, nuo 7 val. v. iki 9 val. v. Lietuvių namų kultūros centre (2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA) (įėjimas iš šoninės Tilton gatvės). Joyce Lukas skaitys paskaitą „Didysis kunigaikštis Kęstutis Birutės akimis“. Kiti klubo susirinkimai vyks balandžio 19 d., gegužės 17 d., ir birželio 2 d.

■ **Balandžio 2 d. Lenkų kultūros fondo** salėje (177 Broadway Clark, NJ) 8 val. v. koncertuos SEL (Egidijus Dragūnas). su pritariančiomis dainininkėmis. Bilietų kaina – 40 dol. suaugusiems, jauniui iki 15 metų – 20 dol. Vietų nedaug, todėl prašoma paskubėti bilietus užsakyti tel. 732-713-5108 (Žilvinas).

Mieliems skaitytojams primename, kad naktį iš kovo 12 d. į kovo 13 d. laikrodžio rodyklės reikia persukti viena valanda į priekį.

Balandžio 4 dieną, pirmadienį, 3 val. p. p. University of Illinois at Chicago (UIC) Student Center East Cardinal Room (750 S Halsted St. Chicago, IL 60607) įvyks naujai paskirto PLB lituanistikos katedros vedėjo **prof. Giedriaus Subačiaus** inauguracija

Renginio metu naujam vedėjui bus įteiktas medalionas, o prof. G. Subačius pasakys inauguracinę kalbą.

UIC informacija

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v. r. iki 5 v. p. p.
Šeštad. 8:30 v. r. iki 12:30 v. p. p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos. 2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California **Tel. 310-828-7095** Valdžios apdrauda iki \$250,000

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir su negalia vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Jonas ir Ona Treškos \$25, dr. Russell Holmes \$100 (R.K.), Rosemarie A. Ignash \$7.50, Maja (6 m) ir Danius (4 m.) Verachtert \$25, St. Peterburgo sk. Lietuvos Dukterų draugija (per Aldoną Stasiukevičius) \$500; Rokiškio rajone gyvenančio 17 m. Andriaus Kulio reabilitacijai po autoavarijos – K. E. Motušai \$50, Aldona Steponavichene \$30, Jolita Paradnyte \$20, Antoinette Grajauskas \$15, Dalia Jakas \$200, Aleksas ir Danguolė Vitkai \$50, Genovaitė Untulienė ir Aldutė Rozenbergienė \$50, Ona Šmitienė \$20, Marytė ir Juozas Viz-

girdai \$10, Edita Ruzienė \$30, Zosė Paulauskienė \$50. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275.

A. a. Zenono Rekašiaus atminimą pagerbiant, jo žmona Aldona Rekašienė „Saulutei“ atsiuntė \$460, kuriuos suaukojo B. Nainys, J. Gvidienė, M. Černiūtė, D. I. Tijūneliai, A. A. Sauliai, K. D. Ječiai, V. H. Vepštai, P. Mockūnienė, A. V. Martinkai, B. Lintakienė, D. D. Siliūnai, A. B. Vilučiai, B. Ž. Pranckevičiai. „Saulutė“ dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje ir reiškia nuoširdžią užuojautą a. a. Zenono Rekašiaus šeimai ir artimiesiems.

Užgavėnės – žiemos šventė, kurios paskirtis – išvyti žiemą, prisišaukti pavasarį. Ir nors tikroji Užgavėnių diena – antradienis, jau kovo 5 d., šeštadienį, į Čikagos lituanistinę mokyklą rinkosi persirengėliai – velniai, raganos, čigonės. Atvyko kovoje susiremti ir Kanapisis su Lašiniu. Mažus ir didelius džiugino dainos, šokiai ir žaidimai. Visi susirinkusieji galėjo paskanauti tradiciškai per Užgavėnės valgomų blynų, o mokyklos tėvų komitetas visus pavaišino spurgomis. Mažajoje Jaunimo centro salėje šurmuliavo tėvelių suruošta mugė. Prisivalgę, prisišaūdę ir prisišokę, sulaukę Pelenų dienos, mokiniai, mokytojai ir tėveliai susikaupė gavėnios metui – pasiruošimo Velykų šventei laikotarpiui. Nuotraukose: Čikagos lituanistinėje mokykloje Užgavėnės šventė dideli (dešimtukai) ir maži.

Laimos Apanavičienės nuotr.